SOBOTA
30 sierpnia 1947 r.

Nr 237 (910) — Rok III

Dziennik Zachodni

A B C D E F G H

Cena 3 zł.

Berlińskie komentarze do konferencji londyńskiej

Podważony autorytet

Sojuszniczej Rady Kontroli

Berlin (API). W Berlinie rozeszły się sensacyjne pogłoski, jakoby Sojusznicza Rada Kontroli, która rządzi rozbitą na strefy okupacyjne b. Rzeszą miała się wkrótce rozpaść z winy trzech mocarstw zachodnich. Pogłoski te łączy się z odbytą ostatnio konferencją londyńską St. Zjednoczonych, Anglii i Francji.

Berliński korespondent konserwatywnego dziennika „Daily Telegraph" doniósł dziś rano, że w Berlinie krążą pogłoski, jakoby przedstawiciele trzech państw zachodnich dążyli do rozwiązania Rady Kontroli jako instytucji niepotrzebnej.

W kołach obserwatorów politycznych w Berlinie wskazuje się na fakt, że mocarstwa zachodnie utworzyły już właściwie swe własne władze w strefach zachodnich nie oglądając się na Radę Kontroli, która była ostatnio lekceważona przez nie w sposób oczywisty. W oczekiwaniu na decyzję konferencji londyńskiej w listopadzie, Rada nie powzięła żadnej ważniejszej decyzji.

W Berlinie panuje przekonanie, że Brytyjczycy i Amerykanie umyślnie zmniejszali znaczenie Rady Kontroli, by móc wzmocnić swoje stanowisko w strefach zachodnich i podejmować decyzje bez zgody ZSRR.

W tych warunkach Rada Kontroli zeszła do roli organu administracyjnego i straciła całkowicie swój charakter rządu czterech mocarstw nad pobitymi Niemcami.

W stolicy Niemiec wskazuje się na fakt, że wielu Niemców skompromitowanych swoją współpracą z hitlerowcami w czasie wojny, którzy jednakże cieszyli się zupełną swobodą pod opieką władz brytyjskich i amerykańskich „zwija już swoje manatki" i udaje się do stref zachodnich. Wielu Niemców przeniosło tam biura swoich firm i rodziny, a reszta czeka jedynie na pozwolenie władz brytyjskich i amerykańskich, które są chętnie wydawane.

Korespondenci prasowi w Berlinie są zdania, że cztery mocarstwa w żadnym razie nie dopuszczą do formalnego rozwiązania Rady Kontroli. Niemniej jednak panuje obawa, że faktyczne zmniejszanie zakresu władzy Rady następuje z coraz większą szybkością.

Przed brytyjskim trybunałem wojskowym w Berlinie toczył się proces osiemnastu byłych gestapowców i funkcjonariuszy hitlerowskiej policji kryminalnej, winnych rozstrzelania kilkudziesięciu oficerów brytyjskich, którzy w czasie wojny zbiegli z obozu jeńców, a następnie zostali schwytani. Na zdjęciu w pierwszym rzędzie oskarżeni: Guerth, Schneider, Schmidt, Struve, Post skazani na śmierć przez powieszenie

Obsł. Fot. „Associated Press" dla „Dziennika Zachodniego"

Światowa Rada Żywnościowa

zapewni aprowizację ludzkości

Genewa. (PAP). W toku bieżącej sesji Międzynarodowej Organizacji ONZ do spraw Rolnictwa i Wyżywienia komisja ur. 1 zajmująca się całokształtem zagadnienia rolnictwa, wysłuchała szeregu przemówień. Delegat Południowej Afryki zapowiadając, że kraj jego starać się będzie o podniesienie produkcji żywności, udzielił poparcia projektowi stworzenia Światowej Rady Żywnościowej.

Delegat Stanów Zjednoczonych wiceminister rolnictwa Dodd stwierdził, że **obecna sytuacja, szczególnie w dziedzinie zaopatrzenia zbożem, jest nie lepsza od zeszłorocznej.** Stany Zjednoczone nie mogą zwiększyć eksportu zboża. Dobrze będzie jeśli uda się im wyeksportować choćby tyle zboża, ile w zeszłym roku. Potrzebna jest — zdaniem delegata Stanów Zjednoczonych, zharmonizowana akcja międzynarodowa.

Następny mówca, delegat Węgier, zapoznał zebranych z trudnościami, jakie przeżywa jego kraj. Również on poparł projekt stworzenia Światowej Rady Żywnościowej. **Przewodniczący konferencji dr. Wanhen podkreślił, że urodzaje na świecie są na ogół deficytowe i tylko pomyślne lata dają od czasu do czasu nadwyżki. Magazynowanie i wykorzystanie tych nadwyżek jest właśnie jednym z najważniejszych zadań FAO.**

Rezolucja Polaków we Francji

Hołd Macierzy

Paryż (PAP) W Lens (Francja) odbył się IX Walny Zjazd delegatów Związku Polskich Kupców i Rzemieślników we Francji. Na zjeździe tym uchwalono rezolucję, z której najważniejsze punkty podajemy niżej:

1) IX Walny Zjazd wyraża hołd i uznanie dla narodu polskiego za pracę i wysiłek nad odbudową Rzeczypospolitej oraz wzywa całe kupiectwo i rzemiosło polskie we Francji do niesienia pomocy w odbudowie zniszczonego Kraju.

2) Kupiectwo i rzemiosło polskie we Francji, stanowiące nierozerwalną część wychodźstwa i narodu polskiego, przyrzeka dołożyć wszelkich starań, by bronić zachodnich granic Rzeczypospolitej na Odrze i Nysie.

3) Kupiectwo i rzemiosło polskie we Francji przesyła braterskie pozdrowienia kupiectwu i rzemiosłu w Kraju.

4) Zważywszy, że organizacja Związku Kupców i Rzemieślników polskich we Francji reprezentuje samorząd rzemiosła polskiego, Walny Zjazd deklaruje jak najdalej idącą współpracę ze Związkiem Izb Rzemieślniczych R. P. oraz Naczelną Radą Zrzeszeń Kupieckich R. P. w Warszawie.

Ostatni punkt rezolucji brzmi:

Kupiectwo i rzemiosło polskie we Francji, świadome, że w obecnych warunkach staje wobec wielokrotnie zwiększonych trudności i zadań w odniesieniu zarówno do terenu wewnętrznego, jak i Polski, wzywa wszystkich kupców i rzemieślników do skupienia się pod sztandarem Związku dla stworzenia zdrowych i mocnych podstaw lepszej przyszłości Kraju Ojczystego, Emigracji i wszystkich obywateli. (w)

„Policzek dyplomatyczny"

Komunikat francuski o konferencji londyńskiej

Paryż (API). W Paryżu wydano półoficjalny komunikat o przebiegu rozmów londyńskich, który — według wyrażenia korespondenta Reutera — stara się pokryć „policzek dyplomatyczny", jaki otrzymała Francja.

Komunikat ten donosi o 2 konkretnych rezultatach rozmów. Przedstawiciele Francji, Anglii i USA spotkają się w Berlinie celem ustalenia siatki eksportu węgla niemieckiego do Francji w stosunku do przyszłej produkcji węgla w Ruhrze. Decyzje w sprawie produkcji przemysłowej w połączonych strefach zachodnich mają być poddane rozważaniom przedstawicieli 4 mocarstw na konferencji w listopadzie.

Po zasadniczym jednak niepowodzeniu rozmów londyńskich niewiele jest nadziei, aby rozmowy berlińskie zdziałały cokolwiek w kierunku zrealizowania zapewnienia, jakie otrzymała Francja w Londynie, że odbudowa Niemiec nie wyprzedzi odbudowy Francji i innych krajów sojuszniczych. Zresztą zapewnienia dane Francuzom w Londynie, że podniesienie poziomu przemysłu niemieckiego nie doprowadzi do pierwszeństwa odbudowy Niemiec przed odbudową innych krajów Europy, uważane jest w kołach oficjalnych Paryża, za stanowczo zbyt mało wyraźne i niewiążące. Przedstawiciel Francji w Londynie uczynił ponadto poważne zastrzeżenia co do anglo-amerykańskiego programu tak jeśli chodzi o zarząd i kontrolę niemieckich kopalń węgla, jak również o cyfrę poziomu najważniejszych gałęzi przemysłu niemieckiego, łącznie z przemysłem maszynowym i chemicznym.

Paryż (PAP). Francuski minister informacji Pierre Bourdan oświadczył w środę po południu, że wyniki konferencji 3 mocarstw w sprawie poziomu produkcji przemysłowej w Niemczech, zawiodły oczekiwania Francji.

Zbliża się rocznica reformy rolnej

Miliardowe kredyty na odbudowę wsi

WARSZAWA. (PAP). Całkowitemu lub częściowemu zniszczeniu w czasie ostatniej wojny uległo 470 tys. zagród chłopskich, co stanowi 22% ogólnej liczby zagród w Polsce. Straty z tego tytułu przekraczają kwotę 2,5 miliarda złotych przedwojennych.

Pomoc kredytowa i materialna ze strony Państwa objęła dotychczas ok. 125 tys. gospodarstw. *W roku 1946 wydatkowano na odbudowę wsi z kredytów skarbowych 1.012 milionów zł.; z kredytów bankowych — 585 mil. zł., z tego — na urządzenie wytwórni materiałów budowlanych przeznaczono 230 mil. zł.; jako indywidualne pożyczki budowlane, otrzymali rolnicy — 355 mil. zł.*

W roku bieżącym na odbudowę wsi preliminowano 2 miliardy 421 milionów zł. kredytów skarbowych; do 15 bm. wydatkowano 1.252 mil. zł. Poza tym z kredytów bankowych preliminowano 695,5 mil. zł.

W zakresie pomocy materiałowej na rzecz zniszczonych gospodarstw rozprowadzono w ub. roku m. in. 500 tys. mtr. sześć. drewna okrągłego. W roku 1947 preliminowano rozprowadzenie 522 tys. m³ drewna okrągłego oraz 101 tys. m³ tarcicy.

W kredytach państwowych na odbudowę, wieś uczestniczy w rb. w ok. 29%, tj. w większym stopniu, niż procentowo wynoszą zniszczenia wsi. Dotychczasowa pomoc państwowa skierowana była głównie na teren masowych zniszczeń wojennych, obejmujący 48 powiatów.

W odbudowie wsi bierze udział Związek Samopomocy Chłopskiej, organizując powiatowe poradnie budowlane oraz gromadzkie i gminne Komitety Odbudowy Wsi. Gminne Spółdzielnie ZSCH uczestniczą w dostarczaniu materiałów budowlanych dla zniszczonych gospodarstw.

Amerykanie zastąpią Anglików

Waszyngton. (PAP). Podsekretarz stanu Robert Lovott oświadczył w środę, iż między ambasadą brytyjską i amerykańską w Atenach toczą się pertraktacje w sprawie wycofania wojsk brytyjskich z Grecji.

Podsekretarz stanu nie udzielił odpowiedzi na pytanie, czy wojska amerykańskie zastąpią w Grecji Anglików, jednakże w kołach poinformowanych twierdzą, iż nie ulega to prawie żadnej wątpliwości.

Polscy stypendyści ONZ

rozjadą się po świecie

Warszawa (SAP). Departament Spraw Społecznych Narodów Zjednoczonych przez swego delegata w Polsce, p. Rolanda Bergera, uzgodnił ostatecznie z rządem polskim sprawę wysłania 20 stypendystów na sześciomiesięczne studia specjalne w różnych krajach Europy i Ameryki.

W najbliższych dniach wyjedzie z Warszawy pierwszych 10 stypendystów zakwalifikowanych przez Ministerstwo Opieki Społecznej i Ministerstwo Oświaty. I tak trzech lekarzy wyjeżdża do Anglii celem specjalizowania się w pediatrii, okulistyce i ortopedii. Do Szwecji wyjeżdża jeden lekarz na specjalizację w sanatoriach dla gruźlików oraz dwóch inżynierów, celem zaznajomienia się z rozwojem i postępem przemysłu metalowego i budownictwa. W Ameryce dwóch pracowników Ministerstwa Opieki Społecznej studiować będzie amerykański system pracy tamtejszych organizacji społecznych. Do Szwajcarii wyjeżdża lekarka na sześciomiesięczny kurs opieki nad matką i dzieckiem. Do Belgii zaś wyjeżdża pracownik Ministerstwa Opieki Społecznej, aby zaznajomić się z organizacjami społecznymi i charytatywnymi.

Departament Spraw Społecznych Narodów Zjednoczonych starać się będzie o to, aby stypendyści polscy w czasie studiów poznali się z kierownikami rządowych resortów spraw opieki społecznej.

W końcu października wyjeżdża druga grupa 10 stypendystów — również na 6 miesięcy — do różnych krajów europejskich i Ameryki.

Zadanie 18 ekspertów

Nowy Jork (PAP). Charles Herter, kierownik 18-osobowego komitetu Izby Reprezentantów, która w środę wyjechała do Europy, celem zbadania jej sytuacji gospodarczej, udzielił w przeddzień wyjazdu grupy szeregu informacji na temat tej marszruty i zadań w Europie. **Herter oświadczył, że najważniejszym zadaniem, stojącym przed komitetem, jest rozwiązanie problemów gospodarczych Wielkiej Brytanii i Niemiec. Cały komitet zwiedzi przede wszystkim zakłady Krupa i kopalnie węgla w Zagłębiu Ruhry.**

Denacyfikacja w strefie radzieckiej

objęła pół miliona urzędników

Berlin. (PAP). Od chwili kapitulacji Niemiec na terenie strefy radzieckiej została przeprowadzona olbrzymia akcja, mająca na celu oczyszczenie społeczeństwa niemieckiego od elementów nacjonalistycznych. W okresie od 1 stycznia 1947 r. usunięto 390.478 urzędników z ważniejszych stanowisk w przemyśle i w organach władz miejscowych. W pierwszym półroczu 1947 r. usunięto dalszych 64.578 b. aktywnych faszystów. Opróżnione stanowiska zostały obsadzone przez osoby, których polityczne kwalifikacje dają gwarancję, iż działalność ich nacechowana będzie dążeniem do przekształcenia Niemiec w państwo demokratyczne.

W wyniku wykonania reformy rolnej wywłaszczono 6.807 junkrów i obszarników, 1605 b. aktywnych faszystów oraz b. państwo pruskie. Uzyskano w ten sposób 2.917.826 ha ziemi, na której powstało 456.065 gospodarstw rolnych. Banki, przedsiębiorstwa i inne nieruchomości należące do b. faszystów i militarystów, zostały znacjonalizowane. (w)

Skandaliczny wyrok

Berlin. (API). Berliński korespondent API donosi, że brytyjski sąd wojenny w Hamburgu uwolnił b. szefa SS i dyr. policji w Hamburgu hrabiego Basenod-Behra, oskarżonego o rozstrzelanie 71 więźniów obozu koncentracyjnego w Neuengamme oraz o współudział w zamordowaniu pięciu robotnic rosyjskich.

Na targach w Sztokholmie

Atrakcyjny polski pawilon

Sztokholm (PAP). Na targach sztokholmskich, które zostały otwarte przed kilku dniami, wyróżnia się pawilon polski. Zawiera on stoiska Centralnego Zarządu Przemysłu Hutniczego, Centralnego Zarządu Przemysłu Metalowego, Centralnego Zarządu Przemysłu Elektrotechnicznego, oraz szereg innych dziedzin przemysłu.

Polska wystawia na targach maszyny tekstylne i papiernicze, motory elektryczne, rury, kaloryfery, węgiel, porcelanę, szkło, materiały chemiczne, wyroby tekstylne, konfekcję itd. Polski przemysł artystyczny dostarczył na targi wyrobów ludowych, a przemysł spożywczy prezentuje drób, ryby, mięso, jaja i inne produkty, które wzbudzają powszechne zaciekawienie.

Pawilon polski, którego organizacja spoczywa w rękach dyrektora Międzynarodowych Targów Poznańskich mgr. Rosochowicza, należy do najbardziej atrakcyjnych na targach.

13 dzień procesu Niepokólczyckiego i tow.

Zakończenie przesłuchania głównego oskarżonego

W trzynastym dniu przewodu sądowego oskarżony Niepokólczycki kontynuował swoje odpowiedzi na pytania prokuratora.

Prokurator: Z czego żył oskarżony po wyzwoleniu kraju?

Oskarżony: Otrzymywałem dotacje pieniężne z organizacji.

Prokurator: A inni członkowie?

Oskarżony: Też, byli co prawda tacy, którzy będąc na posadach prywatnych z dotacji tych nie korzystali.

Prokurator: Co oznacza k. n. — 3?

Oskarżony: To jest trzecia komenda POW — Wschód. POW oznacza Polską Organizację Wojskową powstałą w r. 1916, do której należała młodzież na terenie Rosji.

Prokurator: Czy oskarżony należał do POW?

Oskarżony: Tak.

Fałszowana ulotka

Z kolei prokurator pokazuje oskarżonemu fałszowaną przez WIN prowokacyjną ulotkę zatytułowaną „Do towarzyszy z PPS". Oskarżony mówi: „Ta ja znam".

Prokurator: Kto był autorem tej ulotki?

Oskarżony: Obszar południowy. Ulotka była przeznaczona do rozkolportowania.

Prokurator: W jakim celu?

Oskarżony: W celu spowodowania rozłamu w PPS. Główny cel leżał w rozbiciu współpracy partii robotniczych.

Prokurator: To współpraca P. P. S., P. P. R. była celem WIN-u?

Oskarżony: Tak. Ten cel znajdował się w zakresie ogólnej inspiracji.

Prokurator: Czy oskarżony był świadom, że ta ulotka jest tendencyjnie sfałszowana i prowokacyjna?

Oskarżony: Tak. Zganiłem za nią obszar południowy.

Następne pytania prokuratora dotyczą zaakceptowanych w swoim czasie przez oskarżonego Niepokólczyckiego tak zwanych „ogólnych wniosków i wytycznych WIN-u".

Oskarżony wyjaśnia, że wnioski i wytyczne były wynikiem kolektywnej pracy komendanta obszaru oraz jego doradców politycznych.

„Patrioci" i podwójna gra

Prokurator cytuje fragment z tego dokumentu, mówiący m. in., że i Rząd Jedności Narodowej można podzielić na 2 grupy, a jedną z nich określa jako patriotyczną. Przez wstąpienie „patriotów" do rządu — głosi dalej dokument — zmienił się kierunek linii politycznej WIN-u i w konkluzji mądrość polityczna polega na zastosowaniu podwójnej gry.

Prokurator: Kto był zdaniem WIN-u patriotą w rządzie?

Oskarżony: (po dłuższym milczeniu) To już tutaj zostało wypowiedziane.

Prokurator: Mnie potrzeba konkretnego stwierdzenia oskarżonego jako szefa WIN-u.

Oskarżony: Mikołajczyk i grupa jego ludzi, która weszła do rządu.

Prokurator: Kto zatem tę podwójną grę prowadził?

Oskarżony: Z tego wynika, że właśnie ta grupa.

Prokurator: Ja teraz zaczynam rozumieć p. Mierzwę. Czy w tym okresie czasu realną bazą polityczną było dla was PSL?

Oskarżony: Do pewnego stopnia, tak.

Prokurator: W jaki sposób oskarżony otrzymywał wiadomości z PSL?

Oskarżony: Od swoich referentów, lub komendantów obszaru.

Prokurator: Do jakiego więc oskarżony doszedł wniosku: czy to PSL inspirowało WIN, czy też WIN PSL?

W tym miejscu prokurator pokazuje oskarżonemu do rozpoznania wyjętą z akt sprawy instrukcję WIN-u i zapytuje, kto i kiedy tę instrukcję wydał?

Oskarżony po dłuższym przestudiowaniu dokumentu stwierdza, że instrukcja jest rozkazem poprzedniego komendanta głównego WIN-u, płk. Rzepeckiego.

Rozładowanie „lasu" czy rozwój

Prokurator: Jak oskarżony rozumie zdanie rozpoznanego przez siebie rozkazu: „Las musi być rozładowany, ludzi skierować do pracy, broń zachować"?

Oskarżony: Rozkaz jest niewyraźny i ja tego nie mogę wytłumaczyć.

Prokurator: Jakie jest zdanie oskarżonego. Czy ten rozkaz dał rozładowanie „Lasu"?

Oskarżony daje niejasne odpowiedzi.

Prokurator cytuje fragment z omawianego rozkazu, który głosi: „Opór ludności przed zarządzeniami administracji lubelskiej musi być wzmocnioną formą samoobrony, do jakiej wejdą „chłopcy z lasu".

— Co oskarżonemu wiadomo o tej „samoobronie"?

W odpowiedzi oskarżony powołuje się na słowa płk. Rzepeckiego, który słowo „samoobrona" nazwał nieszczęśliwym sformułowaniem.

Prokurator: Czy polecenie zachowania broni ma swe znaczenie w związku z „samoobroną" oskarżonych.

Oskarżony: Jeżeli organizowano „samoobronę", to przypuszczam, że dowódcy na „dołach" mogli użyć broni.

Prokurator: Czy oskarżony uważa, że rozkaz w ten sposób sformułowany daje dalsze perspektywy rozwoju „lasu", czy jego rozładowanie?

Oskarżony: Do pewnego stopnia, tak.

Prokurator: Co oskarżonemu wiadomo o liczebności i broni band w Białostockiem?

Oskarżony: Początkowo meldunki komendanta obszaru centralnego podawały fantastyczną cyfrę na terenie obszaru 16 batalionów. Następny meldunek podawał już 9.

Prokurator: Jak oskarżony, jako wojskowy i mający podwładnych wojskowych, wytłumaczy, że rozkaz Rzepeckiego z 1945/46 roku nie został wykonany?

Oskarżony: Były różne nastawienia. Poza tym wpłynęło na to również w znacznym stopniu NSZ.

Prokurator: Co oskarżony zrobił realnego, żeby rozładować te wspomniane 16 batalionów?

Oskarżony: W tym kierunku prowadziłem propagandę.

Prokurator: Czy w świetle sformułowania rozkazów Rzepeckiego fakt pozostania 16 batalionów był skutkiem tego rozkazu?

Oskarżony (z wahaniem): Tak.

Prokurator: Widać więc teraz, jak dużo było szyfrów w tym rozkazie.

Prokurator: Czy oskarżony, jako szef grupy, otrzymywał meldunki w sprawie rozładowania 16 batalionów?

Oskarżony: Przy odprawach mówiono mi, że rozładowanie odbywa się. Jakie były tego wyniki, nie wiem.

Rejestr zbrodni

Prokurator: Czy oskarżony czytał w prasie o mordach, rabunkach i podpaleniach i czy widział w tej działalności „samoobronę" powstałą z rozkazu płk. Rzepeckiego?

Prokurator dla zobrazowania Sądowi, jak wyglądała w efekcie omawiana „samoobrona", składa dowód rzeczowy, z którego wynika, że w maju 1946 r. na terenie województwa lubelskiego znajdowało się 13 czynnych band. W miesiącu maju 1946 r. bandy te dokonały 236 napadów zbrojnych, mordując 59 osób, uprowadzając 38 i rabując 742.000 złotych w gotówce. Od początku 1946 roku do miesiąca maja tego roku bandy zamordowały ogółem 682 osoby, raniły 259, uprowadziły 169, zrabowały zaś 10.210.000 złotych w gotówce.

Dalsza część notatek wylicza dokonane w maju 1946 przez wspomniane bandy zbrojne akcje terrorystyczne na terenie województwa lubelskiego.

3 maja banda „Zapory" rozbiła posterunek M. O. w Potoku Górnym, mordując 5 osób, w tym 4 członków PPR i jednego zdemobilizowanego oficera W. P.

4 maja banda „Uskoka" wymordowała rodzinę Winiarskich, zabijając 4 osoby spośród gospodarstwa. 6 maja banda „Zenona" napadła na samochód, wiozący pieniądze na wypłatę pracowników „Społem", rabując 455.000 zł. 15 maja banda „Komara" zamordowała sekretarza koła PPR we Włodawie. 18 maja banda „Małego" napadła na transport samochodowy Armii Czerwonej, mordując jednego majora, dwóch oficerów i dwóch żołnierzy. 22 maja banda „Uskoka" rozbiła posterunek M. O. w Lesznie, mordując 4 osoby. 24 maja banda „Zapory" spaliła żywcem 3 członków PPR w Piotrkowie Lubelskim.

Takie są efekty „samoobrony", o której mówił płk. Rzepecki i poseł Bańczyk — stwierdza prokurator.

Dalsze pytanie oskarżonemu zadaje jego obrońca mecenas Maślanko.

Obrońca: Kiedy oskarżony wstąpił do K. N. 3?

Oskarżony: W grudniu 1916 lub w styczniu 1917 w Żytomierzu.

Obrońca: Jak długo oskarżony pozostawał w organizacji?

Oskarżony: Do 1919 roku. Potem miałem styczność tylko z komisją likwidacyjną dla spraw personalnych.

Obrońca: Kiedy trwały rozmowy WIN-u z UPA i czy płk. Sanojca wówczas znajdował się na wolności?

Dalsze pytania mec. Maślanki zmierzają do wyjaśnienia stanowiska i roli odgrywanej w WIN przez oskarżonego oraz wpływów na oskarżonego płk. Muzyczki, który nie mając żadnego określonego stanowiska w organizacji, brał udział we wszystkich odprawach komendy głównej oraz utrzymywał pozaorganizacyjną łączność z Londynem.

Mec. Maślanko: Jakie stanowisko zajmował Muzyczka przed powstaniem?

Oskarżony: Był szefem wydziału administracji zastępczej. Dokładnie nie znam zakresu jego działalności.

Obrońca: Czy Muzyczka obejmował zastępczo służbę bezpieczeństwa?

Oskarżony: Tak.

Obrońca: Czyli, że płk. Muzyczka był szefem organizacji, która stała się zaczątkiem BW?

Oskarżony: Tak.

Na zakończenie swych pytań mec. Maślanko wnosi o przesłuchanie w charakterze świadków majora Witolda Kwiatkowskiego i Zbigniewa Lewandowskiego oraz p. Ejsmonda na okoliczność, iż w okresie likwidacji getta warszawskiego oskarżony wydał zarządzenie dostarczania przy pomocy Gwardii Ludowej amunicji do getta oraz, że wspólnie z Gwardią Ludową przeprowadzał uderzenia na Niemców otaczających getto.

* * *

Z kolei Sąd otwiera postępowanie dowodowe. Dr Kruszewska odczytuje ekspertyzę lekarską, dotyczącą stanu umysłowego osk. Wilczyńskiego. W konkluzji obszernego wywodu biegli stwierdzają, iż Wilczyński miał jasne rozpoznanie swych czynów i potrafił nimi kierować.

Następnie przewodniczący Sądu poinformował, iż wpłynęły liczne pisemne oświadczenia i wnioski m. in. od prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego Wistowskiego i od Jana Witaszka.

Obrońca Buczka wnosi o włączenie do akt sprawy artykułu swego klienta, popierającego prawa Polski do granic zachodnich. Wniosek ten poparty zostaje przez prokuratora, który podkreśla, że artykuł jest dowodem „podwójnej gry patriotów", o której mówiło się w trakcie przewodu. Wniosek obrońcy zyskuje aprobatę Sądu.

Inni adwokaci przedstawiają szereg zaświadczeń, wnoszą o dopuszczenie nowych świadków oraz o dołączenie do akt sprawy szeregu okólników organizacyjnych Kabata, świadczących o jego poglądach politycznych.

Prokurator zrzeka się części świadków, w tej liczbie również Sanojcy, natomiast wnosi o dopuszczenie dowodu ze świadka Wincentego Kwiecińskiego, który ma zeznawać o pracy Niepokólczyckiego, jako komendanta głównego WIN-u. Wypowiadając się poza tym w sprawie wniosków zgłoszonych przez obronę, oskarżyciel publiczny stwierdza m. in. że oskarżony Mierzwa zbyt dobrze naświetlił swoje stanowisko, aby trzeba było na tę okoliczność jeszcze jakichś dowodów.

Jednocześnie prokurator przedkłada sądowi rezolucję powziętą w dniu 24. bm. na konferencji rektorów wszystkich wyższych uczelni w Polsce, którzy stwierdzają z żalem i oburzeniem, że w świecie naukowym znalazły się jednostki, które swą przestępczą działalnością rzuciły cień na świat nauki w Polsce. Rezolucja kończy się słowami, że świat nauki polskiej kategorycznie odgradza się od takich ludzi.

Sąd postanowił uwzględnić szereg wniosków, zarówno prokuratora, jak i obrony, a zwłaszcza postanowił dołączyć do akt sprawy część przedstawionych dokumentów oraz powołać na świadka W. Kwiecińskiego.

Po załatwieniu wniosków stron, sąd przesłuchał pierwszych sześciu świadków.

Zeznają świadkowie

Świadek Kazimierz Ptaszek opowiada o swej łączności z Tumanowiczem. Przepisywał dla niego na maszynie materiały, jak również przechowywał u siebie odpisy. Otrzymywał wynagrodzenie, dostał też sześciomiesięczną odprawę. Świadek ufał Tumanowiczowi. Komórka, w której pracował, nosiła kolejno nazwy „Sufler", „Filia", „Biuro Reklam".

Drugim świadkiem jest **Józef Herzog,** który również opowiada o łączności z Tumanowiczem. Świadek opracował na prośbę osk. Tumanowicza jedno sprawozdanie miesięczne. Herzog uchyla się od odpowiedzi na kilka pytań prokuratora, dotyczących wywiadowczego charakteru współpracy z Tumanowiczem.

Jako następny zeznaje **Stanisław Sapyta,** członek PSL. Opowiada on o przekazywaniu osk. Kabatowi podziemnych wydawnictw. Rozmowy z Kabatem odbywały się w krakowskim lokalu PSL. Kabat zaznajomił się z przekazanymi przez świadka wydawnictwami nielegalnymi i prosił o dostarczenie mu za wynagrodzeniem jeszcze „lepszej prasy".

Z kolei zeznaje **św. Heger.** Mówi o swej łączności ze Strzałkowskim i Kotem. Odbierał on z polecenia Strzałkowskiego sprawozdania, których dostarczali wskazani mu ludzie. Później przekazywał podobne sprawozdania z terenu Kotowi. Na pytanie prokuratora, Heger wyjaśnia jeszcze, że w czerwcu 1946 r. Kot polecił mu przekazać „jakiś świstek" Kołłątajowi — „Owczarzowi". — Było to ostrzeżenie do przywódcy bandy „Ognia", którego Heger teraz nazywa „znanym zbójem na Podhalu". Chodziło o ostrzeżenie przed mającym nastąpić aresztowaniem.

Świadek **Adam Kamiński,** członek PSL przez osk. Muencha kontaktował się z Kotem. Muench proponował świadkowi „pracę społeczną". Na polecenie Kota świadek opracował sprawozdanie o sytuacji politycznej. Gdy przy drugiej podobnej propozycji Kamiński chciał się wycofać z tej pracy, Kot poinformował go, że sprawozdania te idą do Mikołajczyka. To mnie zdopingowało i sporządziłem drugie sprawozdanie — mówi świadek.

Ostatnim świadkiem tego dnia rozprawy była **Janina Kuncewicz,** która na polecenie osk. Kowalskiego przygotowywała „Informatora" za czerwiec, lipiec i sierpień 1946 r. „Informatora" opracowywała na podstawie otrzymywanych od osk. Kowalskiego sprawozdań wywiadowczych z terenu. Były to maszynopisy, w których nazwy miejscowości zastąpiono cyframi, a do sprawozdań dołączany był klucz. „Informator" stanowił rodzaj streszczenia sprawozdań wywiadowczych.

Po przesłuchaniu świadka Janiny Kuncewicz sąd zarządził przerwę do dnia następnego.

Rektorzy szkół artystycznych

przyłączają się do deklaracji uczonych

Warszawa (PAP). Departament plastyki Ministerstwa Kultury i Sztuki otrzymał depeszę treści następującej: „Dowiedziawszy się z prasy o zjeździe w Warszawie rektorów wyższych uczelni, przyłączamy się w całości do ogłoszonej przez nich w dniu 24 sierpnia br. rezolucji w sprawie zajęcia stanowiska w odniesieniu do procesu krakowskiego.

Depeszę podpisali: rektor Cibisch i prorektor Pronaszko z Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, prorektor Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie, Wiechowicz, oraz w imieniu dyrekcji Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Krakowie — Weyman-Zarzycki.

Skandal z SS-Division Galizien

Londyn (PAP). Jak już donosiliśmy w swoim czasie, władze brytyjskie sprowadziły z Włoch do Szkocji Ukraińców, należących do „SS-Division — Galizien", która odznaczyła się szczególnym okrucieństwem w stosunku do Polaków i używana była przez Niemców do najhaniebniejszych akcyj policyjnych.

Rzecznik Foreign Office, interpelowany w tej sprawie oświadczył, że Ukraińcy ci zostali sprowadzeni na roboty do Wielkiej Brytanii, gdyż uważa się, że „pod nadzorem brytyjskim i na tutejszym terenie będzie ich można łatwiej wykorzystać do pożytecznej pracy". W tej chwili są oni zatrudnieni na robotach rolnych w Anglii i Szkocji. Rzecznik Foreign Office nie mógł zaprzeczyć faktowi, że Ukraińcy ci, sprowadzeni w zwartych jednostkach, do tej pory pozostają w mundurach niemieckich. Nie mógł on również wytłumaczyć, dlaczego ci Ukraińcy, jakkolwiek należeli do armii niemieckiej i powinni być traktowani jako jeńcy wojenni, traktowani są w Wielkiej Brytanii jako „osoby wysiedlone".

W pewnych kołach politycznych Londynu całą tę sprawę sprowadzenia Ukraińców z „SS-Division — Galizien" i trzymania ich w zwartych oddziałach na terenie Wielkiej Brytanii określa się jako wysoce skandaliczną.

Wiadomo też, że nie przeprowadzono dotychczas zapowiedzianych w swoim czasie badań politycznych każdego z tych Ukraińców celem wyłapania spośród nich zbrodniarzy wojennych.

Kryzys żywnościowy we Francji

Ograniczenie importu dolarowego

Paryż (obsł. wł.). Francuskie Zgromadzenie Narodowe rozważać będzie w czwartek projekt rządowy przewidujący surowe kary dla rolników magazynujących zboże względnie zbywających je na czarnym rynku. Projekt przewiduje kary do 5 lat więzienia oraz grzywny pieniężne do 5 milionów franków.

Piekarnie paryskie zamknięte być mają trzy dni w tygodniu zamiast, jak dotychczas, jeden dzień. Zarządzenie to pozostaje w związku w obniżeniem racji chleba do 200 gr dziennie.

Premier Ramadier oświadczył w czwartek na konferencji prasowej, że tegoroczne zbiory zboża pokryją zaledwie jedną trzecią zapotrzebowania przy zachowaniu obecnego systemu racjonowania chleba.

Komitet wykonawczy Francuskiej Partii Socjalistycznej w oświadczeniu opublikowanym w dniu dzisiejszym ostrzegł ludność Francji, iż sytuacja żywnościowa w nadchodzących miesiącach zimowych może się stać katastrofalna. W oświadczeniu socjaliści francuscy domagają się od rządu wydania odpowiednich zarządzeń w kierunku odwrócenia klęski głodowej.

Paryż (API). Według wiadomości z kół dobrze poinformowanych, Francja zamierza pójść za przykładem W. Brytanii i ograniczyć znacznie swój import z krajów dolarowych. Program importowy Francji na rok 1947 obejmuje towary wartości 450 milionów. Największym dostawcą Francji są Stany Zjednoczone. Nadwyżka importu amerykańskiego nad eksportem wynosi 50,4 miliardy franków. Następnym z kolei dostawcą jest Argentyna ze znacznie mniejszą nadwyżką, wynoszącą tylko 5,7 miliardów franków. Stany Zjednoczone pokrywają bez mała 60 proc. całego importu Francji.

Pomoc dla Niemiec

ze strony Banku Międzynarodowego

Nowy Jork (PAP). Prezydent Banku Międzynarodowego John Mac Cloy oświadczył na konferencji prasowej w Waszyngtonie, że misja banku powróciła z Polski i przedstawiła swe sprawozdanie z podróży.

Cloy podkreślił równocześnie, iż Bank rozważa w dalszym ciągu sprawę udzielenia pomocy Niemcom w zakresie zwiększenia produkcji węgla. Zaznaczył on przy tym, że jeśli jakakolwiek pożyczka dla tych celów zostanie udzielona, otrzyma ją jakaś agencja międzynarodowa, a nie sami Niemcy. Zwrot takiej pożyczki musiałby być — jego zdaniem — zagwarantowany przez USA i W. Brytanię.

Nowy rząd grecki

Ateny (obsł. wł.). Agencja Reutera doniosła w czwartek wieczorem z Aten o stworzeniu nowego rządu greckiego. Na czele jego stoi Maximos, premier poprzedniego rządu, który w ubiegłym tygodniu podał się do dymisji. Maximos należy do partii populistów.

Przywódcy 7 partii politycznych tworzących koalicję rządową przeprowadzają narady w sprawie rozdziału 12 tek ministerialnych.

Powinęła im się noga

Warszawa (API). Departament Inspekcji Ministerstwa Aprowizacji skierował do prokuratora Sądu Okręgowego w Warszawie wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej kierownika powiatowego referatu aprowizacji w Skierniewicach oraz jego zastępcę za niezgodne z prawem wydawanie indywidualnych przydziałów pracownikom starostwa oraz innych instytucji. Pomimo uprzedzenia organów aprowizacyjnych okólnikiem Ministerstwa z dnia 15. 4. br. o odpowiedzialności za tego rodzaju przestępstwa wymienieni wydawali w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca br. indywidualne deputaty, czym narazili Skarb Państwa na straty w sumie zł 3.516.890.

Należy dodać, że tego rodzaju przestępstwa są objęte ustawą z dnia 13. 6. 1946 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy państwa.

Francja przyjęła żydowskich imigrantów

Londyn (PAP). Agencja Reutera donosi, iż rząd francuski wyraził zgodę na przyjęcie 4.400 imigrantów żydowskich, znajdujących się obecnie w drodze do Hamburga.

Ś. † P.

Tekla z Prus-Raczkowskich **Brzezińska**

najlepsza Żona i najtkliwsza Matka i Babcia, opatrzona Najświętszymi Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach zmarła dnia 26 sierpnia 1947 r., przeżywszy lat 68.

Nabożeństwo żałobne za duszę śp. Zmarłej zostanie odprawione w sobotę, dnia 30 bm. w kościele w Czeladzi o godz. 7,15. Pogrzeb z kaplicy cmentarnej w Czeladzi, w sobotę o godz. 17.

O smutnych tych obrzędach zawiadamiają pogrążeni w głębokim żalu

MĄŻ, CÓRKA, SYNOWA, SYNOWIE I WNUKI

3650

Edward Ligocki

INDONEZJA w OGNIU

Troska o jutro Europy jest dla nas oczywiście, czołowym zagadnieniem chwili bieżącej, toteż trudno się dziwić, że poświęcamy tym sprawom tyle uwagi. Niemniej jednak, chcąc mieć obraz prawdziwy powojennego chaosu, bacznie śledzić musimy nie tylko kompleks europejski, ale i inny, daleki, nabrzmiewający nad wodami Indyjskiego Oceanu i będący również jedną z konsekwencji drugiej wojny światowej. Istnieją tam cztery główne ogniska powikłań: Indie, Burma, Indochiny i Indonezja. Momentem wspólnym tych czterech olbrzymich problemów, z których każdy rozpada się na kilka, czy kilkanaście mniejszych, jest **walka o niepodległość** — lub, jeśli to pojęcie odwrócimy, walka starych tendencji kilku państw europejskich o dalsze ciemiężenie narodów południa azjatyckiego, o dalsze wyzyskiwanie olbrzymiego rezerwoaru sił żyjących nad tymi morzami ludów przez zachłanny kapitał europejski i kroczącą wprost za nim amerykańską finansjerę.

Wiemy, że cesarstwa indyjskiego już nie ma, że wprowadza się tam statut dominialny, równoznaczny niepodległości formalnej, aczkolwiek niezbyt jeszcze wykrystalizowany, o ile chodzi o problem gospodarczy i o zależność od obcego kapitału.

Rząd W. Brytanii wykazał bez porównania więcej zrozumienia i zmysłu praktycznego w sprawach dotyczących Południowej Azji, aniżeli inne metropolie europejskie, a zwłaszcza o ile zestawi się metody holenderskie z metodami angielskimi. Tak zwana S. E. A. C. — **South East Army Command**, czyli sztab lorda Louisa Mountbattena, miał nieograniczony zasięg działania na całym tym teatrze wojny i interweniował siłą rzeczy na wyspach Indonezyjskich celem likwidowania znajdujących się tam jeszcze, po załamaniu się Japonii, wojsk nieprzyjacielskich. Anglicy wzięli pod uwagę fakt istnienia indonezyjskiego rządu niepodległościowego, liczyli się z tym faktem poważnie i starali się, przed opuszczeniem terytoriów Indonezji, doprowadzić do rzeczowego porozumienia między rządem lokalnym, a przedstawicielami korony holenderskiej, dzierżącej tam, przynajmniej **de jure, władzę suwerenną.** Anglicy trzy razy brali na siebie niewdzięczną rolę mediatorów i zdawało się, że doprowadzili do konkretnego rezultatu. Na ostatniej konferencji wspólnej, zakończonej 25 marca b. r., angielski delegat lord Killearn uzyskał zgodę stron na proklamowanie Stanów Zjednoczonych Indonezji pod protektoratem korony holenderskiej, na zasadach, zbliżonych do statutu dominiów brytyjskich, stosując taktykę podobną do tej, która ostatecznie doprowadziła do porozumienia w Indiach. Układ ten znany jest jako **Lingadiati Agreement.**

Nic jednak z tego nie wyszło, gdyż rząd holenderski nie chciał zastosować się do warunków układu, przewidującego utrzymanie **status quo**, tj. pokojowego współżycia stref, znajdujących się w zasięgu jednej, bądź drugiej władzy administracyjnej, indonezyjskiej, czy holenderskiej, przez dwa lata, do 1949 roku, tj. do czasu objęcia całej administracji przez władzę nowych Stanów Zjednoczonych Indonezji. Dawny gubernator Indii Holenderskich dr van Mook od razu, po powrocie do Batawii, zaczął rządzić się w myśl dawnych ustaw i przede wszystkim zatroszczył się o należące do firm holenderskich plantacje, żądając strzeżenia ich przez wspólnie zmobilizowane siły milicji indonezyjskiej i policji koronnej, celem umożliwienia zaniedbanej podczas wojny eksploatacji. Firmom metropolitalnym chodziło oczywiście o wyciśnięcie co się da z tych plantacji w ciągu dwu lat zapowiedzianego condominium. Żądał również podporządkowania się tych sił zbrojnych dowództwu holenderskiemu, na co rząd dra Soekarno nie mógł oczywiście się zgodzić. Sprawy zaogniły się jeszcze bardziej, gdy z rokazu tegoż gubernatora zaaresztowano dwóch ministrów rządu republikańskiego podczas ich pobytu w Batawii — dra Ak Gani, wicepremiera i dra Mohameda Tamzil, wiceministra spraw zagranicznych. Zawieszenie broni pękło — a dowódca sił holenderskich gen. H. Spoor wydał rozkaz dzienny, nawołujący swych żołnierzy do walki: „nie zapominajcie, że nie walczymy przeciwko indonezyjskiemu narodowi, a przeciwko tym, którzy sabotują układy. Cały świat będzie na was patrzył. — Bądźcie nieustraszeni".

Po tej proklamacji wojskowej w napoleońskim stylu Holendrzy postawili władzom indonezyjskim ultimatum:

1) oddać wszystkie plantacje prawnym ich holenderskim i cudzoziemskim właścicielom (Amerykanom);

2) oddać milicję indonezyjską pod holenderskie dowództwo, celem wspólnej obrony przed rebeliantami i luźnymi, kryjącymi się jeszcze oddziałami japońskimi;

3) oddać całą reprezentację rządu republikańskiego w ręce dyplomatycznych przedstawicieli Holandii, tj. zlikwidować faktycznie ministerstwo spraw zagranicznych i placówki;

4) oddzielić Jawę zachodnią (okręg Batawii) od wschodniej — tj. właściwie zrezygnować z połowy tej przebogatej, ogromnej wyspy.

W dodatku, nowe 100.000 wojsk holenderskich przypłynęło na Jawę. Posiłki — twierdzili Indonezyjczycy. Wymiana wojsk zmęczonych klimatem na świeże — oświadczyli Holendrzy.

Dość, że wojna rozgorzała na nowo. Anglicy przezornie się wycofali, aczkolwiek bardzo ich to wszystko blisko obchodzi, chociażby ze względu na drogi morskie i na fakt, że posiadają część wyspy Borneo, gdzie istnieje kilkaset kilometrów wspólnej brytyjsko - indonezyjskiej granicy. Zaproponowano nowe układy, nowe zawieszenia broni — i, ostatecznie, po długich targach, mediatorem została Ameryka. Coś podobnego, jak w Grecji — Anglicy dyskretnie się wycofują, Amerykanie obejmują opuszczane przez nich placówki. W metropolii kapitał holenderski wywiera presję na rząd — lewica holenderska protestuje, ale słabo, bez rezultatów — gdyż premier holenderski dr Beel nakazuje przez radio gubernatorowi van Mookowi akcję zbrojną. Tymczasem sympatie świata zaczynają coraz wyraźniej sprzyjać niepodległościowcom indonezyjskim — a nawet w Australii sprawy ich gorąco są brane do serca — prezes Australiskiej Federacji Robotniczej grozi, że okręty holenderskie nie będą rozładowywane, a Trade Uniony Socjalne dopominają się o nowe pośrednictwo Londynu, podkreślając, że nie sposób wtłoczyć Indonezji w ramy dawnej zależności kolonialnej.

W świetle tych informacji sytuacja zarysowuje się wyraźnie. Rząd królowej Wilhelminy ani chce słyszeć o stracie swego bogactwa kolonialnego, kapitał holenderski również — a na pomoc mu idzie kapitał amerykański. Holendrzy są mocno zaniepokojeni — bez Indonezji staną się jednym z nic nie znaczących, małych narodów europejskich. Belgowie ich podtrzymują, bojąc się o własne bogactwa — Kongo, gdzie ruch niepodległościowy też mógłby się objawić. Trudno jakoś tym ludom pogodzić się z nowymi prądami w koloniach, z niepodległościowymi dążnościami kolorowych, ciemiężonych dotąd narodów... A przecież tak niedawno jeszcze i Holendrzy i Belgowie uginali się pod jarzmem niemieckim, tak niedawno sami przeżyli okres niewoli — tak niedawno witali kwiatami polską dywizję pancerną, niosącą im wolność... Dość wspomnieć przemówienia na ratuszu w Bredzie, wyzwolonej przez oręż polski...

Gdyby Holendrzy posłuchali dobrych rad lorda Killearne, nauczonego praktyką, w Indiach, gdyby dotrzymali układu w Liggadiati, mogliby zachować część wpływów w Indonezji, jak Anglicy w Indiach. Poszli jednakowoż wbrew elementarnym hasłom wolności i samostanowienia ludów — i niewątpliwie ta krótkowzroczność odwróci się przeciw nim samym.

Edward Ligocki

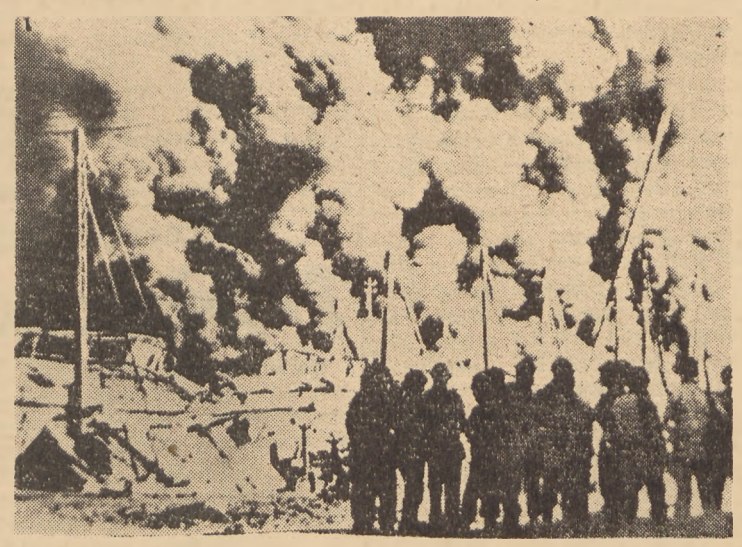

Marynarze holenderscy przyglądają się płonącemu portowi Probolinggo (wschodnia Jawa). Pożar powstał w porcie po wylądowaniu sił holenderskich i powiększał się tak gwałtownie, że usiłowania ugaszenia go były bezcelowe. Jedynie można było zapobiec jego rozszerzeniu się

Foto Associated Press.

Ruch na kolejkach linowych

ZAKOPANE. W lipcu zanotowano olbrzymią frekwencję na kolejach linowych na Kasprowy Wierch, na Gubałówkę oraz na Górę Parkową w Krynicy. Ruch pasażerski w tym miesiącu przekroczył wszystkie dotychczasowe rekordy, przede wszystkim dzięki masowym wyjazdom kolejami przedstawicieli świata pracy i młodzieży.

Kolejka Kuźnice — Kasprowy Wierch przewiozła w obie strony ponad 45.000 pasażerów, co daje dziennie 1.500 osób. Ruch na Gubałówkę objął 60.435 pasażerów, na Górę Parkową w Krynicy zaś — 30.467 osób.

Na szczególną uwagę zasługuje znaczny wzrost frekwencji na kolci linowej w Krynicy. Podczas gdy w sezonie zeszłorocznym minimalny ruch spowodował nawet przejściowe wstrzymanie przejazdów wagonów, w lipcu były one stale przepełnione. Dzięki przystępnym cenom wszystkie koleje linowe wykorzystywane są maksymalnie przez dziesiątki tysięcy osób, będących na urlopach i kuracji w Zakopanem i Krynicy.

Przed nowym sezonem

Filharmonia Katowicka — placówką kultury muzycznej

Ciężkie chmury na widnokręgu przyszłości Filharmonii Katowickiej, jakie się zgromadziły z końcem ub. sezonu muzycznego, stopniowo rozpływają się i giną. Filharmonia nie umarła śmiercią naturalną. Żyje, i miejmy nadzieję, że podobnego kryzysu jaki przechodziła, przechodzić nie będzie.

Wbrew wysuwanej fałszywej argumentacji — że dla Katowic trzy orkiestry za dużo — Woj. Rada Kultury, Woj. Wydział Kultury i Sztuki przy silnym poparciu wicewoj. Ziętka oraz Związek Zawodowy Muzyków stanęły na słusznym stanowisku, że tak wielki ośrodek kulturalny, jakim są Katowice, winien posiadać własną wielką orkiestrę symfoniczną, zdolną z jednej strony do kultywowania muzyki symfonicznej w wielkim formacie i zaspakajającej potrzeby duchowe muzykalnych warstw inteligencji pracującej i robotników, z drugiej zaś, reprezentującej godnie polską kulturę muzyczną tej coraz więcej na sobie skupiającej uwagę zagranicy przemysłowej stolicy Polski.

Jasnym bowiem było, że orkiestra radiowa nie została stworzona, aby zaspakajać potrzeby Katowic, że przypadek ocalałego studia umieścił ją początkowo w tym mieście, że zarządzana centralnie z Warszawy i służąca ogólnym interesom Polskiego Radia, prędzej czy później znaleźć się musi w stolicy. Stawianie więc na orkiestrę radiową w perspektywie oznaczało zaprzepaszczenie zespołu własnego, mającego już pewną tradycję i poważne widoki rozwojowe.

Młoda orkiestra operowa zajęta rozbudową własnego repertuaru, a wieczorami grająca na publicznych spektaklach, pozostająca często w rozjazdach, jest aż nadto pochłonięta własną pracą, aby móc systematyczniej uprawiać muzykę symfoniczną.

Obok zagadnienia kultywowania muzyki, istnieje drugie, niemniej ważne, zagadnienie krzewienia i upowszechniania dobrej muzyki wśród najszerszych mas pracowniczych, tak przecież liczebnie wielkich w okręgu przemysłowym Śląska. Państwowy Teatr Śląski dawał przedstawienia w 35 miastach. Zagłębia Śl.-Dąbrowskiego. — Dla ilu więc orkiestr symfonicznych znalazłaby się praca, gdyby chciano w każdym z miast dać przynajmniej po 5 koncertów w ciągu sezonu? Jak z tego wynika, zagadnieniem do dyskusji byłoby nie — po co Katowicom aż 3 oskiestry, lecz — jak należałoby najekonomiczniej wykorzystać te 3 orkiestry, aby dać poznać najszerszym warstwom różnicę między dobrą muzyką, a złą i rozbudzić w nich zainteresowanie, a następnie zamiłowanie do muzyki dobrej.

W czerwcu br. wniósł dyr. Niwiński, organizator, a następnie kierownik Filharmonii Katowickiej, prośbę o zwolnienie go z dalszego prowadzenia Filharmonii. Prośba została przyjęta. Ministerstwo Kultury i Sztuki mianowało dyrektorem artystycznym Filharmonii Witolda Krzemieńskiego, znanego na naszym terenie, utalentowanego dyrygenta. Dyrektorem administracyjnym zamianowany został b. kierownik Referatu Muz. w Woj. Wydz. Kultury i Sztuki w Katowicach, Mieczysław Kosewski. Ministerstwo przyznało Filharmonii Katowickiej subwencje zezwalające na podniesienie od sierpnia br. poborów członkom orkiestry przeciętnie o 100%, a od stycznia 1948 r. zapewniło stałe subwencje w wysokości zaspokajającej samodzielny byt tej instytucji pod warunkiem wszakże, że Filharmonia znajdzie wreszcie prawne oparcie o zorganizowane towarzystwo muzyczne, wzgl. o samorząd miejski, czy Związki Zawodowe. (Całkowicie upaństwowioną ma być tylko Filharmonia Krakowska). Należy przypuszczać, że sprawa ta ze względu na wagę swoją w najbliższej przyszłości zostanie pomyślnie rozwiązana.

Zamierzenia nowej dyrekcji Filharmonii na sezon nadchodzący, skierowane będą w głównej mierze w kierunku popularyzacji dobrej muzyki symfonicznej w ośrodkach, które orkiestr symfonicznych nie posiadają. Filharmonia zamierza dawać po 4 koncerty miesięcznie, poza Katowicami. Wyniesie to w ciągu sezonu 40 koncertów symfonicznych, głównie w ośrodkach robotniczych. Poza tym dyrekcja Filharmonii nawiązała współpracę z Referatem Kultury i Oświaty OKZZ. Ustalono, że Filharmonia obejmie dział opieki i fachowej porady nad istniejącymi quasi symfonicznymi zespołami przy zakładach pracy itp. Mimo rozszerzonych ram pracy ilość piątkowych koncertów symfonicznych w Katowicach nie ulegnie zmianie.

Drobne przesunięcia personalne, jakie zaszły w łonie samej orkiestry, powinny wpłynąć raczej dodatnio na jej wartość. Zespół pozostał w zasadzie ten sam i nie uszczuplony, co jest bardzo ważne w podjęciu dalszej pracy rozwojowej. Próby rozpoczęto z początkiem sierpnia. W dniu 19 września Filharmonia zainauguruje trzeci sezon koncertowy koncertem pod dyrekcją W. Krzemieńskiego, z Henrykiem Sztompką jako solistą.

W sezonie 1947/48 przez estradę Filharmonii Katowickiej przewinie się długi szereg gościnnie występujących najlepszych dyrygentów polskich i zagranicznych: Fitelberg, Bierdiajew, Latoszewski, Górzyński, Mierzejewski, Wilczak, Panufnik, Malawski, oraz dyrygenci miejscowi. Z zagranicznych zapowiedzieli już swój przyjazd fenomenalny — jak słychać — R. Kubelik, który dyrygować będzie orkiestrą Czeskiej Filharmonii Narodowej (26. 10.), Frantz Andree (Belgia) i Neumark (Holandia).

Witold Krzemieński, nowomianowany dyrektor artystyczny Filharmonii Katowickiej

Spośród solistów wystąpią w sezonie jesiennym m. in. Sztompka, Kędra, Dubiska, Umińska, Maria Wilkomirska, Lewińska oraz świetny skrzypek czeski J. Vanecek, który wykona koncert skrzypcowy swojego sławnego rodaka, Bohuslawa Martin..

M. Józef Michałowski

Nowe statki — nowe linie

komunikacji morskiej

SZCZECIN (ZAP) — W porcie szczecińskim rozpoczął pracę w ramach żeglugi przybrzeżnej statek „Telimena". Jednostka ta została wydobyta pod Elblągiem i po przeprowadzeniu remontu oddana do wykorzystania na wodach Zalewu Szczecińskiego. Statek może pomieścić około 350 pasażerów i obecnie kursuje na linii Szczecin — Międzyzdroje, a po sezonie letnim obsługiwać będzie linię Szczecin — Świnoujście.

W najbliższych dniach nastąpi również uruchomienie trzech dalszych linij komunikacyjnych do miejscowości leżących nad Zatoką Szczecińską. Statek „Jolanta", który dotychczas kursował pomiędzy Szczecinem i Międzyzdrojami, będzie pływał ze Szczecina do Wolina. Władze morskie przeprowadziły już wytyczne trasy na tym odcinku. W przyszłości, po usunięciu zniszczonego mostu na rzece Dziwnej, komunikacja zostanie przedłużona do Kamienia i Dziwnowa.

Dwa dalsze statki przygotowuje się do kursowania pomiędzy Szczecinem i Stepnicą oraz Trzebieżą. Do Stepnicy kursować będzie „Aldona". Statek ten może zabrać około 70 pasażerów i kilka ton towarów. Stepnica jest oddalona od Szczecina o około 25 km i leży po wschodniej stronie Zalewu.

Drugim statkiem, który będzie kursował pomiędzy Szczecinem, Policami i Trzebieżą będzie „Elżunia". Droga do Trzebieży wynosi około 33 km.

W porcie odbyło się przejęcie przez władze polskie od morskich władz radzieckich statku poniemieckiego „Schleswig". Jednostka ta przybyła pod flagą radziecką z Morza Czarnego: statek będzie nosił polską nazwę „Kołobrzeg". Jest on długi 88 metrów, a szeroki 15 metrów. Załoga składa się z 26 osób, wyporność jednostki wynosi 3.369 BRT. Statek będzie przekazany do jednej z polskich stoczni dla przeprowadzenia właściwego remontu.

W rejonie Wałów Chrobrego przeprowadza się prace, których celem jest wydobycie z dna Odry zatopionej tutaj jednostki. Jest to niewielki statek pasażerski „Świnoujście", który w czasie jednego z nalotów alianckich został uszkodzony i poszedł na dno. Przy wydobyciu tej jednostki pracują dźwigi pływające. Ponieważ „Świnoujście" ma spalony pokład, statek po wydobyciu będzie przekazany do stoczni celem przeprowadzenia generalnego remontu.

Mapa Sudetów i Karkonoszy

WARSZAWA. Nakładem Wydziału Turystyki Min. Kom. ukazała się w sprzedaży mapa perspektywiczna Sudetów i Karkonoszy, opracowana przez mgr. Zbigniewa Korosadowicza. „Panorama Sudetów od północy" — jak brzmi nazwa mapy, obejmuje tereny Dolnego Śląska w zasięgu: Nysa od wschodu, Jelenia Góra Szreniawa, Janor — od zachodu oraz Wrocław i Odra od północy.

Na mapie uwypuklono dokładnie tereny górskie, zarówno grzbiety, jak i doliny. Wykazano również wszystkie miejscowości z uwzględnieniem obowiązującej je obecnie nomenklatury. Podkreślenie istniejących schronisk ułatwi turystom poruszanie się w terenie Sudetów, oraz uprzednie przygotowanie tras wycieczkowych. Niska cena wydownictwa umożliwia nabycie każdemu, kto udaje się w malownicze zakątki gór sudeckich.

Wymiana handlowa

na podstawie umowy polsko-duńskiej

Warszawa (PAP). Z dniem 1 października r. b. wygasa umowa handlowa polsko-duńska, zawarta w Warszawie w październiku r. ub.

W związku z tym, w przyszłym miesiącu spodziewany jest przyjazd do Warszawy duńskiej delegacji handlowej celem przeprowadzenia rozmów o zawarcie nowej znacznie rozszerzonej, umowy handlowej.

Na czoło krajów w wymianie handlowej Polski z zagranicą — poza Związkiem Radzieckim i St. Zjednoczonymi A. P. — wysunęła się ostatnio Dania.

Według danych prowizorycznych w okresie ub. półrocza Dania przywiozła do Polski artykułów żywnościowych, zboża, koni, bydła, samochodów, maszyn i t. d. na ogólną sumę 2.447.537.000 zł. Koni i bydła zakupiliśmy za 783.035.000 zł., artykułów żywnościowych, masła sprowadziliśmy za 712.669.000 zł, zboża siewnego za 328.935.000 zł, mięsa, łoju i smalcu za 235.675.000 zł., oraz samochodów za 179.490.000 zł. Ponadto sprowadziliśmy z Danii ryby i śledzie, maszyny itd.

W zamian Polska dostarczyła Danii towarów ogólnej wartości 533.182.000 zł. Na liście wywozowej z Polski figuruje głównie węgiel i koks o wartości 381.503 tys. zł. następnie blacha cynkowa i stopy cynkowe, dalej biel, minia cynkowa i ołowiana, szkło, rury itd.

Należy zaznaczyć, iż w zawartej w r. ub. umowie handlowej z Danią przewidziany był dla Polski również kredyt towarowy w wysokości z górą 70 milionów koron duńskich.

W przededniu kampanii zimowej

Elektrownie dolnośląskie wobec nowych zadań

Wałbrzych. Elektrownie dolnośląskie, opierając się na doświadczeniach z ubiegłej zimy, przygotowują się obecnie do zwiększenia produkcji energii elektrycznej, największe bowiem zużycie prądu przypada, jak wiadomo na miesiące zimowe.

Sytuacja kształtuje się w dziedzinie energetyki na Dolnym Śląsku znacznie lepiej, niż przed rokiem, jednak oblicza się, że do pokrycia całego zapotrzebowania zarówno dla przemysłu, jak i dla ludności brak będzie jeszcze około 40.000 kw., jeżeli zawiodą rachuby odnośnie wykorzystania wszystkich istniejących możliwości produkcyjnych.

Wskutek daleko posuniętego zużycia turbozespołów, co spowodowane zostało głównie wstrzymaniem przez Niemców w latach wojny wszelkich inwestycji, produkcja energii elektrycznej nie mogła osiągnąć właściwych norm i stąd wynikły zimowe powikłania.

Kapitalny remont turbozespołów był jedynym na razie wyjściem z pogarszającej się z dnia na dzień sytuacji. Remontowi takiemu poddane zostały w ostatnich miesiącach dwie turbiny elektrowni wałbrzyskiej. Sprowadzeni specjalnie fachowcy szwedzcy dokonali remontu jednej z nich, drugą zaś doprowadzono do należytego stanu we własnym zakresie. Poza tym odbywa się obecnie przebudowa kotłów na terenie elektrowni w Wałbrzychu największej ze wszystkich elektrowni dolnośląskich.

Jak wiadomo, wszystkie elektrownie na Dolnym Śląsku kierują wyprodukowaną przez siebie energię do wspólnej sieci rozdzielczej. Cała sieć elektryczna została podzielona na pewne grupy według ważności pozycji, jaką w życiu gospodarczym dana grupa zajmuje. Od tego uzależniona będzie w okresie zimowym ilość energii dla każdej grupy. Podział ten umożliwi uzyskanie pewnych oszczędności w zużyciu prądu i przyczyni się do zmniejszenia niedoboru.

Z drugiej strony przemysł, posiadający własne, nieczynne obecnie całkowicie lub częściowo elektrownie czy też urządzenia parowe, zmuszony będzie do uruchomienia ich od 1 października. Ubiegłej zimy jednostki prądotwórcze nie mogły podołać ogromowi zadań, jakimi je obciążono, to też uruchomienie wspomnianych elektrowni i urządzeń parowych przynajmniej w pewnym stopniu odciąży właściwe zakłady energetyczne. Trzeba przy tym wziąć pod uwagę, że przemysł dolnośląski potężnie rozrósł się w międzyczasie i jego zapotrzebowanie na energię elektryczną stale wzrasta przy równoczesnym zwiększeniu się zapotrzebowania ze strony ludności.

Przygotowania, czynione przez Zjednoczenie Energetyczne pozwalają przypuszczać, że batalia, jaka rozegra się w zbliżającym się okresie zimowym na froncie energetycznym pomyślniejszy będzie miała przebieg, niż zeszłoroczna.

Niemcy dziękują Polakom

za humanitarne traktowanie

Jelenia Góra (js) Kwestia całkowitego wysiedlania elementu niemieckiego z terenów Dolnego Śląska wchodzi obecnie w końcową fazę. Jeśli chodzi o miasto i powiat jeleniogórski do dnia 31 sierpnia 1947 r wysiedlono około 21.000 Niemców przy czym pozostało do wysiedlenia jeszcze 321 Niemców reklamowanych przez Ministerstwo Ziem Odzyskanych (posiadacze zielonych kart) w tym 32 osoby chore.

Z dniem 1 września br. zostanie utworzona specjalna komisja kontrolna dla zbadania czy pozostali Niemcy są rzeczywiście niezastąpionymi fachowcami. Przewodniczącym Komisji został mianowany Jan Wiltowski. Z przebiegu dotychczasowych etapów wysiedleń Niemców wynika, że odbywały się one organizacyjnie bardzo dobrze. Transport przeprowadzono poprawnie i humanitarnie i dlatego do władz nadzorczych nie wpłynęła ani jedna skarga. Wprost przeciwnie. **Komisariat wysiedleńczy otrzymał kilkanaście listów dziękczynnych pisanych przez Niemców z pod okupacji angielskiej, za taktowne obchodzenie się w czasie wysiedlenia.**

Jak się dowiadujemy ostatni etap oczyszczania Ziem Odzyskanych z Niemczyzny będzie zakończony przed upływem bież. roku.

Min. Grossfeld w Kudowie

na zebraniu PPS

KŁODZKO. (rl) W tych dniach odbyło się w Kudowie walne zgromadzenie wyborcze miejscowego Komitetu PPS. W czasie obrad, w których uczestniczyło ponad 400 osób, interesujący referat o sytuacji wewnętrznej i o polityce zagranicznej wygłosił minister Ludwik Grossfeld. O celach i zadaniach partii socjalistycznych, oraz o jednolitym froncie mówili rektor Raabe z Warszawy i rzecznik Centr. Kom. Wyk. PPS p. Gacki. Przemówienia wygłosili jeszcze delegat W. K. P. P. S. Żukowicz i I. sekr. Powiatowego Komitetu PPS Holzman.

Ostatnio z inicjatywy I sekr. Pow. P. P. S. Holzmana została utworzona na terenie powiatu kłodzkiego Rada Kobiet PPS, która będzie miała za zadanie opiekę nad dziećmi, rozwijanie oświaty, założenie nie istniejącego tu jeszcze R. T. P. D. oraz walkę z alkoholizmem i chorobami wenerycznymi. Od czasu objęcia nowego stanowiska przez obecnego sekretarza, działalność PPS w powiecie wydatnio wzrosła.

W poszukiwaniu matki

Kłodzko (rl). Przed kilkoma dniami, przechodzący nad brzegami Nysy patrol M. O. znalazł w krzakach porzucone dziecko. Niemowlęciem, które ma mniej więcej ok. 4 tygodni zaopiekowała się sekretarka Szpitala Miejskiego Jadwiga Mielnik i pragnie je zaadoptować.

Na gorącą jej prośbę zwracamy się do matki niemowlęcia, ażeby chociaż anonimowo podała miesiąc i dzień urodzenia dziecka — czy dziecko było chrzczone czy nie, i jakie nadano mu imię.

Mylna informacja

Kłodzko (rl). Na skutek mylnej informacji podanej nam przez tut. inspektora Delegatury Komisji Specjalnej, w końcowej części artykułu zamieszczonego w dniu 20 bm. p. t. „Olbrzymia afera w Oddziale „Społem" w Kłodzku, omyłkowo wymieniono firmę „Biawat" — właść. Ant Otto.

Jak się okazuje, chodzi w tym wypadku o sklep konfekcyjno-galanteryjny Leonarda Zgadzaja, Kłodzko, Plac Chrobrego 10, który to kupiec jak wynika z protokołu zobowiązał się od nieujawnionego w księgach obrotu w wyskości 600.000 zł., zapłacić podatek dobrowolnie.

Morderca 500 więźniów

Kat obozu w Gusen

rozpoznany przez swe ofiary

Zgorzelec (js). Czas powojenny dostarczył społeczeństwu polskiemu wiele dowodów, że w szeregach Polaków, skazanych przez Niemców na katusze w obozach koncentracyjnych, znajdowały się jednostki, które zatracały w sobie wszelkie poczucie łączności ze społeczeństwem polskim.

Do takich jednostek należał **50-letni Józef Koleczko**, pochodzący spod Ostrowa Wielkopolskiego, a ostatnio zamieszkały w Zgorzelcu przy ul. Cichej nr 11. Koleczko w lecie 1940 roku dostał się do obozu koncentracyjnego w Dachau, skąd go już w marcu 1941 roku przeniesiono do Gusen. Tutaj władze obozowe zamianowały go „kapo", następnie w krótkim czasie „oberkapo", a wreszcie „blokowym".

Działalność Koleczki w stosunkowo krótkim czasie dała się we znaki współwięźniom. **Pozostający przy życiu więźniowie jednogłośnie stwierdzają, że był on prawdziwym postrachem dla nich. Bicie i kopanie przy każdej sposobności było na porządku dziennym.** A bił czym popadło: kijem, ręką, żelazną łyżką i innymi narzędziami.

Pozostając w zażyłych stosunkach z SS-manami, gnębił więźniów na każdym kroku. Dozorując jako „oberkapo" pracę więźniów, doprowadzał do tego, aby nie mieli chwili wytchnienia, popędzał kijem do roboty, wymagając od nich wykonywania pracy biegiem. **W czasie wolnym od zajęć, Koleczko wypędzał więźniów z bloku i odbywał z nimi męczące do utraty przytomności ćwiczenia gimnastyczne.**

Więźniów Polaków znieważał słowami obrażającymi ich uczucie godności narodowej.

Przy wydawaniu jedzenia Koleczko z reguły bił więźniów żelazną łyżką do krwi. Nadchodzące paczki żywnościowe dla więźniów okradał z najlepszych rzeczy, a rozdział żywności w jego bloku był znacznie szczuplejszy niż w innych blokach.

Prócz tego Koleczko należał do tzw. „egzekucyjnego komando", które w kamieniołomach w Gusen zabijało więźniów. „Sława" Koleczki była w tym okresie tak wielka, że nawet niemieccy „kapo" z podziwem wyrażali się o nim, obliczając iż ma na sumieniu swoim ponad 500 istnień ludzkich. Koleczko posuwał swoją gorliwość do tego, że jako członek „egzekucyjnego komando", topił swych współtowarzyszów w dołach kloacznych, lub w rowach z wodą.

W maju 1944 roku za „zasługi" położone w Gusen. Koleczko zostaje przeniesiony do obozu koncentracyjnego w Linzu. W Linzu historia powtórzyła się, tymbardziej, że Koleczko zaszczycony awansem jeszcze gorliwiej wypełniał rozkazy i zarządzenia niszczycielskiej machiny hitlerowskiej.

Wobec zbliżającego się końca wojny uciekł do Niemiec z wojskami niemieckimi, by wrócić do kraju, jako „biedny repatriant" z niemieckich obozów pracy. Koleczko jednak nie wrócił do rodzinnego Ostrowa Wielkopolskiego, słusznie przeczuwając, że może tam być poznany przez swe ofiary. Jako „pionier" udaje się na Ziemie Odzyskane i osiada w Zgorzelcu. Tutaj zostaje poznany przez swoje ofiary i oddany w ręce prokuratora. W dochodzeniach Koleczko nie zaprzeczył, że w obozach niemieckich zajmował takie stanowiska, lecz przyznał się tylko do kilkakrotnego pobicia więźniów. Osadzono go w więzieniu, a liczni świadkowie z obozów Dachau, Gusen i Linzu w dalszym ciągu zgłaszają się do prokuratora.

Prace nad usprawnieniem komunikacji

Trudności zostaną usunięte

Wałbrzych. Dzięki prowadzonym od szeregu tygodni pracom przy wymianie zużytych szyn tramwajowych na nowe, komunikacja tramwajowa w Wałbrzychu doznała pewnej poprawy, jakkolwiek o daleko posuniętym jej usprawnieniu nie można jeszcze mówić.

Istniejące dotychczas liczne trudności będą mogły być usunięte dopiero po dłuższym okresie czasu. W połowie września nadejść mają zamówione już dawno obręcze do kół tramwajowych i wówczas zwiększy się ilość będących w ruchu wozów. Zapobiegnie się również w ten sposób dalszemu niszczeniu taboru. Z braku obręczy do kół szereg wozów stoi od dłuższego czasu bezczynnie.

Projektowane jest zbudowanie rynku tzw. pętli, która zastąpi dotychczasowe poniemieckie zwrotnice do zmiany kierunku jazdy. Zyska się przez to dużo na czasie i uniknie istniejących komplikacji, wynikających ze zbyt wielkiego zgrupowania wozów tramwajowych na niewielkiej przestrzeni na rynku bowiem zbiegają się 3 linie tramwajowe: na Sobiecin, Nowe Miasto i Solice Dolne.

Zwrotnice, których brak uniemożliwia w dużym stopniu usprawnienie komunikacji tramwajowej, dyrekcja tramwajów miejskich spodziewa się uzyskać w niewielkiej ilości z Wrocławia lub Łodzi. Wymagać to będzie oczywiście skomplikowanej przeróbki, lecz w tej chwili nie istnieją możliwości uzyskania zwrotnic inną drogą.

Za pośrednictwem huty „Karol" zwrócono się w swoim czasie do Zjednoczenia Przemysłu Maszynowego w Świętochłowicach o zezwolenie na wykonanie przez tę hutę zwrotnic dla komunikacji tramwajowej w Wałbrzychu, lecz Zjednoczenie zajęło stanowisko odmowne, wychodząc z założenia, że wykonanie zwrotnic wstrzymałoby budowę konstrukcji w ilości 40 ton dla górnictwa. Zwrotnice przewidziane są jedynie dla usunięcia starych zbyt już zniszczonych zwrotnic, nie ma natomiast mowy o budowie nowych mijanek w chwili obecnej.

Na ogólną ilość 24,1 klm. torów tramwajowych, zamieniono dotychczas około 4 klm. zużytych szyn na nowe. Otrzymane z Zagłębia Śląsko-dąbrowskiego szyny pozwalają na zastąpienie około 6 klm. zużytych szyn, czyli około 4 klm. torów.

Przeciążenie central telefonicznych

w okresie urlopowym na Dolnym Śląsku

Kłodzko (rl). W związku z rosnącą ostatnio falą zażaleń na niesprawne funkcjonowanie międzynarodowej Centrali Telefonicznej w Kłodzku postanowiliśmy zbadać i wyświetlić tę sprawę u źródła. Jak się okazało, dużą winę ponoszą przede wszystkim niecierpliwi rozmówcy, którzy często podają mylne numery telefonów i niepotrzebnie awanturują się.

Głównym powodem niemożności szybkiego uzyskania połączenia na dalsze odległości, jak np. z Warszawą lub Łodzią jest przeciążenie centrali we Wrocławiu, przez którą te rozmowy przechodzą, oraz zupełne zdewastowanie tej centrali w czasie wojny. Przyczynę niesprawnego załatwiania klientów zrozumiemy, jeżeli uświadomimy sobie, że przed wojną dobra telefonistka musiała przebyć kilkuletnią praktykę, podczas gdy dzisiaj posiada jej najwięcej od 1 do 1 i pół roku.

Przy tej uciążliwej i wyczerpującej pracy zatrudnionych jest w Kłodzku 26 telefonistek stale, a 35 w czasie sezonu, z których 25 ukończyło w roku bieżącym 3 mies. kurs. Jak dalece kierownictwo Urzędu Telef.-Telegr. dba o dobór pracowników, świadczy fakt że 15 z nich musiano w tym celu zwolnić.

Międzymiastowy ruch telefoniczny z uwagi na dużą ilość miejscowości kuracyjnych jest tu olbrzymi i ilość rozmów jednie wychodzących, przekracza liczbę 1.200 na dobę. Centrala obsługuje 1.600 abonentów.

Mieszczący się w tym samym gmachu Urząd Pocztowy, również dba o fachowe wykształcenie swoich pracowników. Borykał się on w początkach, po zwolnieniu Niemców, z olbrzymimi trudnościami, gdyż zaledwie 10 proc. pracowników posiadało wiedzę zawodową. Dzisiaj jest ich już 50 proc., a od 1 października rozpocznie się drugi w tym roku kurs fachowy dla pracowników niższych. Do odległej o parę km. głównej stacji kolejowej, dostarcza się pocztę 4 razy dziennie, na razie pieszo i furmankami, dopóki Urząd nie uzyska nowego samochodu w miejsce poprzedniego, który uległ rozbiciu. Ponieważ budynek poczty nie był od 15 lat remontowany, biura wymagają choćiażby tylko pomalowania ścian. Mimo, że na ten cel nie przyznano żadnych funduszów, odnowiono we własnym zakresie hall, gdzie przyjmuje się klientów

Komisja podatkowa już działa

Jelenia Góra (js). Na terenie miasta i powiatu Jelenia Góra została utworzona obywatelska komisja podatkowa, która będzie miała na celu sprawiedliwy rozdział ciężarów publicznych i usunięcie z jednej strony jakichkolwiek nieuzasadnionych obciążeń, a z drugiej strony wyłamywania się spod tych obowiązków niesumiennych obywateli.

Komisja będzie się składać z 12 członków i tyluż zastępców reprezentując wszystkie warstwy społeczne oraz zawody. Rozpocznie ona swą działalność z dniem 30 sierpnia br.

Tę cenną inicjatywę Powiatowej Rady Narodowej, społeczeństwo miasta i powiatu przyjęło z wielkim zadowoleniem.

Aresztowanie paskarza

110 zł za butelkę wody

Jelenia Góra (js). W Karpaczu został aresztowany właściciel restauracji i dancingu „Patria", 34-letni Jerzy Majer, który od wczasowiczów i turystów korzystających z napojów chłodzących w „Patrii" żądał po 110 złotych za butelkę wody sodowej, chociaż w hurcie płacił on po 8 — 10 złotych. Ostatnio Majer wystawił rachunek za wypicie 5 butelek limoniady na 660 złotych bez doliczenia 10% dodatku dla kelnera, co wywołało burzę protestów ze strony konsumentów.

O powyższym zdarzeniu zawiadomiono Delegaturę Komisji Specjalnej, która po stwierdzeniu istotnego stanu rzeczy aresztowała paskarza i umieściła w więzieniu. Majora czeka obóz pracy.

Amatorzy skóry

staną przed Sądem Doraźnym

Pilichowice (js). Przed kilkunastu dniami w Pilichowickiej Fabryce Tektury stwierdzono kradzież pasów skórzanych wartości ponad 40.000 złotych. Dyrekcja fabryki o wypadku kradzieży zawiadomiła władze milicyjne, które wszczęły śledztwo i wykryły sprawców kradzieży.

Okazali się nimi: 20-letni Tadeusz Piętka, zam. w Nałęcznie, pow. Lwówek, karany za nielegalne posiadanie broni, i strażnik fabryki, 20-letni Henryk Sokół, zam. w Pilichowicach.

Sokół namówił Piętkę do kradzieży w fabryce, przy czym kradzież nastąpiła w czasie pełnienia przez niego dyżuru nocnego. Skradziony pas pokrajano w kawałki i sprzedano wśród znajomych. Obaj sprawcy będą odpowiadali przed Sądem Doraźnym.

Występni młodzieńcy

odpoczną wreszcie za kratkami

Cieplice (js). Cieplicki posterunek Milicji Obywatelskiej od szeregu dni był zasypywany doniesieniami pokrzywdzonych osób, obrabowywanych w godzinach wieczornych przez jakąś nieuchwytną bandę. Rabusie przechodzącym osobom wyrywali torebki z pieniędzmi, wkradali się do mieszkań przez otwarte okna, napadali na spacerowiczów itp.

Mimo energicznych dochodzeń przez dłuższy czas sprytni złodzieje byli nieuchwytni. Dopiero onegdaj władze wpadły na trop występnej bandy i aresztowały sprawców w osobach młodocianych przestępców, braci Mariana i Mirosława Stodulskich oraz Antoniego Janiaka.

Zawodowa złodziejka w potrzasku

Wałbrzych. — Pomysłową złodziejką okazała się mieszkanka Radomia Genowefa Gąbka. Przybyła ona w 1945 r. na Dolny Śląsk i znalazła zatrudnienie w charakterze pomocnicy domowej.

Przenosiła się ona kolejno z jednej miejscowości do drugiej, zabierając każdorazowo garderobę i inne rzeczy swoich chlebodawców. Poszkodowanych zostało w ten sposób szereg osób w Gorzowie, Rychwałdzie, Gdyni i Wrocławiu.

Skradzione rzeczy znaleźli na cmentarzu

Wałbrzych. — Przed kilkunastu dniami do mieszkania por. Bronisława Mincą w Białym Kamieniu dostali się złodzieje i skradli biżuterię i garderobę. Rzeczy te, z nieznanych na razie powodów **porzucono na cmentarzu** bezwyznaniowym, gdzie znaleźli je trzej mieszkańcy Białego Kamienia: **Emil Sałapatek, Jan Abramczyk, i Stanisław Hołdysz.**

Sałapatek dokonał podziału znalezionych rzeczy, nie zapominając o najbardziej wartościowych dla siebie.. Oczywiście nikomu o tym nie wspomnieli. Dopiero teraz dowiedziała się o fakcie milicja i pozbawiła Sałapatka i kompanów zdobytych łatwo trofeów.

Czytaj Sport i Wczasy

ZJEDNOCZENIE ENERGETYCZNE ZAGŁĘBIA WĘGLOWEGO
Zakłady Elektro S. A. w Łaziskach Górnych

ogłasza

przetarg nieograniczony

na:

1. **Wykonanie robót dekarsko - blacharskich przy remoncie wszelkich dachów w Zakładach Elektro, Łaziska Górne**
2. **Obmurowanie i nakrycie rur ⌀ 1200 mm obok nowej kotłowni w Zakładach Elektro, Łaziska Górne.**

Bliższe informacje otrzymać można w wydziale technicznym Zakładów Elektro Łaziska Górne, gdzie również można otrzymać podkładki ofertowe (ślepe kosztorysy). Oferty w podwójnych zalakowanych kopertach bez znaku firmy z napisem

Oferta na wykonanie robót dekarsko - blacharskich przy remoncie wszelkich dachów w Zakładach Elektro lub

Oferta na obmurowanie i nakrycie rur ⌀ 1200 mm obok nowej kotłowni w Zakładach Elektro

składać należy do dnia 12. 9. 1947 r. do godz. 12 w sekretariacie Zakładów Elektro, Łaziska Górne, o której to godzinie nastąpi otwarcie ofert.

Wadium w wysokości 2 proc. oferowanej sumy należy wpłacić do kasy Zakładów Elektro a kwit załączyć do oferty. Zezwala się również na złożenie wadium w postaci gwarancji bankowej (zastaw papierów wartośc.).

Dyrekcja Zakładów Elektro zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wynik przetargu, prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań, jak również prawo zmniejszenia ilości wykonania robót, prawo podziału roboty i dostawy między poszczególnych oferentów. Oferty nieuwzględnione zostaną bez odpowiedzi. (PAP) 3652

AKUMULATORY SAMOCHODOWE

6 Volt 75 i 105 Ah dostarcza:

AUTO PRZYBORY

KATOWICE, UL. WARSZAWSKA NR 32

Telefon 307-56 i 307-57. 3609

W IV kl. 50 Loterii

padło w szczęśliwej kolekturze nr 1 P. B. P. „ORBIS"

5 wygranych po zł 100 000

Na nr nr 22745, 55191 55430, 66050 i 67059.

(3637)

Dancing-Bar „BAGATELA„

Katowice, Plebiscytowa 3, tel. 333-03 i 301-08

Jedyny pierwszorzędny lokal towarzyski na Górnym Śląsku.

Rewelacyjny program wrześniowy

Trio Lottis jedyni artyści w Polsce na wrotkach.

Janette Andre duet taneczny.

Trio Woźniak najmłodsi ekwilibryści.

Gala Gary solistka.

Lokal otwarty codziennie od godz. 21 do 5 z programem artystycznym. Początek programu o godz. 23,30 W niedzielę i święta **Podwieczorki taneczne** od godz. 17 do 19 z pełnym programem. 3639

MOTOR DIESLA 3635

o sile 40 — 50 KM

kupimy

Spółdzielnia „Wspólna Praca" — OPOLE

ul. Książąt Opolskich

Pracownia futer R. Śmigielski i Ska

Katowice, Pierackiego nr 19, tel. 343-42 przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres kuśnierstwa. 3453

RABKA RABKA

Dla słabowitej młodzieży

Prywatne Gimnazjum i Liceum Koedukacyjne Dr Jana Wieczorkowskiego **przyjmuje** w roku szkolnym 1947/48

młodzież do Gimnazjum i Liceum

oraz do Klasy **Wyrównawczej** równorzędnej klasie VIII szkoły powszechnej czyli I gimn. (dawn. II gimn.). Zakład posiada prawa szkoły państwowej.

Możność pomieszczenia w kilku sanatoriach i pensjonatach urządzonych dla młodzieży szkolnej i posiadających stałą opiekę lekarską i wychowawczą.

Uwaga! Po 13 września br. przyjęcie do szkoły możliwe tylko za zgodą Kuratorium szkolnego.

Zgłoszenia i wpisy przyjmuje Dyrekcja, Rabka, willa „Jaworzyna" tel. 30. 3642

Już można wpłacać prenumeratę za I okres od 1. 9. do 31. 12. br., w którym ukaże się 8 numerów dwutygodników:

ISKIERKI dla dzieci najmłodszych

PŁOMYCZEK dla dzieci młodszych

Cena numeru zł 12.—. Prenumerata za 8 numerów zł 86.40.

PŁOMYK dla dzieci starszych

PŁOMIEŃ dla uczniów szkół średnich

MŁODY ZAWODOWIEC dla uczniów szkół zawodowych.

Cena numeru 20 zł. — Prenumerata za 8 numerów zł 144.—.

INSTYTUT WYDAWNICZY „NASZA KSIĘGARNIA"

Warszawa, ul. Smulikowskiego 4, Tel. 8-83-40

Konto P. K. O. I—128.

Polecamy zatwierdzone przez Ministerstwo Oświaty podręczniki dla szkół podstawowych, średnich ogólnokształcących i średnich zawodowych, literaturę dziecięcą, książki dla nauczycieli i rodziców. (PAP) 3643

Inż. T. KRENZ **POZNAŃ Plac Wolności 11, tel. 34-72**

Biuro Techniczno-Handlowe

kupuje, sprzedaje obrabiarki do drzewa i metalu, motory, pompy kompresory, filtry Seltze, artykuły techniczne. 3625

Wytwórnia obrabiarek

wiertarki stołowe naprawia i uzupełnia wszelkie maszyny; **przyjmuje zamówienia** na roboty toczone, frezowane, strugane, wytaczane i na rewolwerówki.

URZĄD WOJEW. ŚLĄSKO - DĄBROWSKI

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie robót instalacyjnych urządzeń sanitarnych w Gmachu Politechniki Śl. w Gliwicach przy ul. Katowickiej nr 16.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta" na wykonanie instal. urządzeń sanitarnych w gmachu Politechniki Śl. w Gliwicach należy składać w Urzędzie Wojew. Śląsko-Dąbr. pokój 564 do dnia 10 września 1947 r., godz. 12, po czym nastąpi ich otwarcie.

Do oferty należy dołączyć kwit Kasy Skarbowej na złożone wadium w wysokości 1—5 proc. Podkładki ofertowe otrzymać można w kancelarii Wydziału Odbudowy, pokój nr 564. Urząd Wojewódzki zastrzega sobie prawo wyboru oferenta oraz unieważnienie przetargu bez podania przyczyny. 3640

UNIEWAŻNIA się zielone zaświadczenia — wydane przez Ministerstwo Ziem Odzyskanych — Urząd Gł. Delegata do Spraw Repatriacji Niemców dla następujących osób: Rieger Jozef — nr zaśw. 24157, Ahne Kurt — 24155, Imler Johann — 24156, Franke August — 25517, — wszyscy zamieszkali w Głuchołazach. 4926d

Kotlarz, ślusarze montażowi, pomocnicy ślusarscy potrzebni

Zgłoszenia „Centrospaw" inż. W. Strzemeski, **KATOWICE,** Kochanowskiego 14. (3636)

Wolne posady

INŻYNIERÓW mechaników z dłuższą praktyką zawodową w przemyśle zatrudnimy w biurze w działach inwestycji, gospodarki materiałowej oraz w inspekcji zakładów. Zgłoszenia do Biura Personalnego Biur Projektowo-Montażowych dla Górnictwa, Katowice, Zamkowa 3. 4904d

POSZUKUJEMY: inżynierów mechaników i techników, posiadających doświadczenie w dziale budowy i naprawy ciepłnych aparatów pomiarowych, ślusarzy i mechaników na roboty przy aparaturze precyzyjnej, elektryków na aparaturę pomiarową, monterów wagonowych. Zgłoszenia: Biuro aparatów pomiarowych, Chorzów, Katowicka 20. 4905d

CENTRALA Zbytu Przemysłu Cementowego w Sosnowcu poszukuje do Wydziału Eksportowego biegłych handlowców, władających językami obcymi, pożądany angielski. Reflektanci proszeni są o składanie pisemnych ofert pod adresem Centrali, skrytka pocztowa 122. (PAP) 4896d

BIURO ODBUDOWY PORTÓW w Szczecinie poszukuje pilnie Inżynierów i Techników Budowlanych, Mechaników, Elektryków, Hydraulików, Hydrotechników. Warunki do omówienia. Reflektuje się na siły samodzielne. Oferty kierować: Biuro Odbudowy Portów w Szczecinie, ul. J. Malczewskiego 34. (PAP) 4952d

DENTYSTA(stka) uprawn. do prowadzenia zakładu dentystycznego potrzebny od 1. 10. w mieście powiatowym — letniskowym. Wynagrodzenie miesięczne lub procent. Helena Nowak Chodzież woj. Poznańskie, 7 listopada 12. 4958

PIELĘGNIARKA do 14-miesięcznego chłopczyka potrzebna od zaraz na cały dzień. Oferty do Dz. Zachodn. Bytom, pod „Lubiąca dzieci". 3528g

CZELADNIKÓW szewskich poszukuje Hajduczek, Bytom, ul. Piekarska 45. 3529g

KSIĘGOWEGO - bilansistę rutynowanego, referenta do spraw podatkowych i ubezpieczeniowych, księgowych do prac popołudniowych poszukują poważne Zakłady Przemysłowe w Katowicach Zgłoszenia pisemne wraz z życiorysem składać Czytelnik Katowice pod „3615". 3581g

GOSPODYNI w średnim wieku do gospodarstwa domowego na wieś, potrzebna Oferty składać do Czytelnika Katowice pod „A. F." 5066d

ELEKTROTECHNIK chłopiec do warsztatu mechanicznego po szkole powszechnej potrzebny. Katowice, Mikołowska 20. 3532g

POMOCNICY domowej poszukuję. Katowice, Generała Zajączka 12, godzina 5 — 6. 3536g

TECHNIKA wodociągowego kreślarza przyjmą Miejskie Zakłady Użyteczności Publicznej, Elektrownia, Wodociągi, Kanalizacja Jelenia Góra. Podania z życiorysem należy składać: Dyrekcja Miejskich Zakładów Użyteczności Publicznej Jelenia Góra, Daszyńskiego 1. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. 5005d DYREKCJA

CENTRALA Zbytu Przemysłu Papierniczego w Bielsku, Roli-Żymierskiego 13, przyjmie natychmiast pomocnika magazyniera, obeznanego w branży papierniczej. 5008d

KRAWCOWA zdolna na bieliznę damską i hafciarka potrzebna. Katowice, Warszawska 71, m.6, tel. 304-35. 3533g

POSZUKUJĘ starszą osobę do gospodarstwa domowego. Zgłoszenia Dzien. Zach. Wałbrzych pod „300". 5027d

TRYKOTARKI, wykańczarki trykotaży wykwalifikowane, dziewczęta znające szycie poszukiwane. Sosnowiec, Żymierskiego 26/6. 3585g

2 BUCHALTERÓW - rewidentów, 2 inżynierów budowlanych do wydziału inspekcji zaangażują Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane Zjednoczenie Śląsko - Dąbrowskie w Katowicach, Matejki 3. 3634g

INŻYNIER budowlany doświadczony kalkulator i kierownik robót potrzebny zaraz S. P. B. Katowice, 3 Maja 23, w godz. 11—12. 3587g

PRZYJMĘ do pracy w introligatorni pomocnicę. Katowice, Kościuszki 11. 3568g

TRYKOCIARKA do maszyny okrągłej i podłużnej, potrzebna. Warunki dobre mieszkanie zapewn. Gliwice, Stalina 15, m. 5. 3596g

CZELADNIK krawiecki na duże sztuki potrzebny. Lipiny, Józefa Wieczorka 7, Kicia. 3606g

PRZYJMĘ pierwszorzędnego mydlarza. Oferty Czytelnik Bielsko 3 Maja pod „Mydlarz". 5060d

Posad poszukują

RUTYNOWANA maszynistka — manipulantka poszukuje prywatnej posady w Bytomiu, zgłoszenia Dz. Zachodni Bytom. pod „Praca". 3520g

ANGIELSKI w słowie i piśmie perfect, włoski, rosyjski, handlowiec - spółdzielca, administrator, korespondencja, buchalteria, poszukuje odpowiedniej pracy. Oferty Dziennik Zachodni Bytom pod „Perfect". 3560g

KROJCZY męsko - damski na garderobę miarową, przyjmie pracę zaraz. Of. do Dzien. Zachodn. Katowice pod „Krojczy". 3503g

STENOTYPISTKA — STENOGRAFISTKA z wyższym wykształceniem handlow. z długoletnią praktyką, szuka odpowiedniej posady, zgłoszenia Dziennik Zachodni Bytom pod „Wyższe". 3519g

BIEGŁA maszynistka średnie wykształcenie, dłuższa praktyka biurowa, poszukuje posady, tylko w Bytomiu. Zgłoszenia do Dziennika Zachodniego, Bytom, pod „Biegła". 3530g

BUCHALTER, pierwszorzędny bilansista, korespondent ze znajomością wszelkich prac biurowych poszukuje posady. Zgłoszenia „PAR" Kraków, Rynek Główny 46, dla „Buchaltera". 5006d

MASZYNISTKA, stenotypistka początkująca poszukuje pracy zaraz. Oferty: Dziennik Zachod. Katowice pod „Młoda". 3583g

BUCHALTER - bilansista, dyplom., wieloletnia praktyka, główny buchalter Zjednoczenia zmieni pracę. Księgowanie, bilanse, kontrola analizy. Oferty, podanie warunków: Jelenia Góra, 1 Maja 18, Czytelnik pod „Główny buchalter". 5047d

RUTYNOWANY urzędnik z referencjami, znajomość księgowości, również praca w zakresie rolnictwa, 15 lat praktyki, dobry organizator, poszukuje pracy od 15 9. 47 r. Oferty tylko poważne kierow. poczta Radków, skrytka poczt. nr 55, pow. Włoszczkowa. 5040d

DYPLOM. TCEHNIK - mechanik poszukuje pracy jako kierownik energetyki ruchu, 12 lat praktyki, kontrola maszyn, kotłowni, nowoczesna organizacja ruchu, pracy, planowanie. Warunek mieszkanie, okolica Bielska. Oferty Czytelnik Bielsko pod „Kierownik". 5051d

PRACOWNIK techniczno-budowlany z praktyką, w charakterze technika poszukuje zajęcia. Zgłoszenia Czytelnik Bielsko pod „Bielszczanin". 5052d

MISTRZ ślusarsko - samochodowy dyplomowany poszukuje posady. Oferty z warunkami kierować do Czytelnika Katowice pod „3620". 3636g

ZAKUPIMY KLESZCZE do gięcia rur „bergmanowskich" **Elektro-Radio-Salon Katowice, ul. Warszawska 28, tel. 321-85** (3641)

FUTRA, piżmowce i inne skórki surowe kupujemy, dobrze płacimy. „Occasion" Warszawa, Chmielna 15. 5046d

LISA srebrnego, nawet uszkodzony, kupię. Zgłosz.: Wałbrzych, Stalina 49, m. 8 5026d

Sprzedaże

SPRZEDAM kompletne urządzenie fabryki lemoniady. Pisemne oferty: Pruszków, Mickiewicza 4/7 Wojciechowski. 4949d

LAKIERY emaliowe, olejne, białe, kolorowe poleca Wytwórnia Wrocław. Kiełbaśnicza 24. Próbne zamówienia za pobraniem pocztowym. 4556d

WŁOSIANKĘ poleca najtaniej wytwórnia włosianki „Promień" Łódź, Sienkiewicza 63. 4902d

SAMOCHÓD osob. „Opel" z rejestracją, sprzedam. Wałbrzych - Podgórze, ul. Bartosza Głowackiego 1, Degórski. 5065d

AUTO 6-tonnowe z przyczepką „Büssing Nag", bardzo dobry stan sprzedam. Zgłosz. Wałbrzych, tel. 461. 5029d

PAPIERY „Jawa" pakowa i bielone, butelkowe, satyna orange, worki 60×110 cm., torebki, księgi handlowe, protokolarze, bruliony, bibułka papierosowa, papier toaletowy, lignina, galanteria papiernicza, hurt „Blok-Papier" Chorzów, 3 Maja 13. 3584g

KOMPRESOR dwutłokowy duży, wym. 104 × 43 do sprzedania. Oferty Czytelnik Katowice pod „Kompresor". 3357g

DLA ZNAWCÓW! Jadalkę stylową oryg. olcha-mazer nową, sprzedam. Oferty Dzien. Zachodni Katowice pod „350.000" lub tel 414-50. 3582g

PARNIKI do kartofli 100 i 80 lit. sprzedaje Wytwórnia Gliwice, Witkiewicza 3 3590g

PIANINO marki „Seiler" tanio sprzedam. Czytelnik Gliwice pod „Pianino". 3593g

Gotówka

POSZUKUJĘ dzierżawy Młyna lub przystąpię jako spólnik, posiadam maszyny młyńskie na 3 — 4 ton przemiału. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „Młyn". 3537g

SKLEP spożywczy, doskonały punkt Bielska, poszukuje wspólnika. Wiadomość Czytelnik Bielsko pod „31" 5053d

PRZYSTĄPIĘ jako wspólnik do uczciwego przedsiębiorstwa. Zgłoszenia Czytelnik Bielsko pod „300000" 5061d

Lekarskie

ST. SEEMAN dentysta powrócił, Katowice, ul. Warszawska 40, tel. 307-14. 3487g

WRÓCIŁEM. Dr. med. Strzyżewski spec. chorób skórnych i wenerycznych Chorzów, Wolności 28. 3568g

Nauka i Sztuka

KURSY stenografii, pisania na maszynach. Wpisy: Gliwice, Zwycięstwa 24. 2809g

PIERŚCIENIE DO TŁOKÓW SAMOCHODOWYCH 5049
poleca „AUTO PRZYBORY" Katowice, ul. Warszawska 32

SEKRETARKA - stenotypistka wykwalifik. przyjmie posadę zaraz. Oferty Czytelnik Katowice pod „3660". 3586g

CUKIERNIK zdolny poszukuje pracy. Oferty z podaniem warunków Czytelnik Prudnik pod „Cukiernik". 5074d

BUCHALTER - bilansista poszukuje zatrudnienia w godzinach popołudniowych Oferty: skrytka pocztowa Katowice 474 pod „Bilansista". 3635g

Kupna

WANILINĘ STALE KUPUJEMY. Strójwąs, Kraków, Kapucyńska 3 4377d

DYWANY perskie krajowe, naprawa, czyszczenie kupno, sprzedaż. Husseln Kerim, Katowice, Moniuszki 12, tel. 300-54. 4435d

LODÓWKĘ (chłodnicę) w bardzo dobrym stanie, nowoczesną oraz ekspress do kawy do 5 ltr. kupimy natychmiast. Oferty kierować Powszechny Dom Towarowy, Gliwice, Zwycięstwa 2d 3428g

RADIOAPARATY, lampy, głośniki itp. kupuje Kukulski, Katowice, 3 Maja 20. 4591d

„ZEGARY kontrolne dla nocnych dozorców zakupimy". Oferty, Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik" Wydział Ogólny — Warszawa, ul. Daszyńskiego 16. 4965d

ZAKUPIMY większą ilość kartofli zimowych. Oferty nadsyłać do Spółdz. Pracowników Komunikacyjnych w Świdnicy, ul. Traugutta 9. 5018d

ZAKUPIMY 500 mb szyn kolejki wąskotorowej szer. 600 mm i wagę pomostową 30—40 tonn. Oferty Bielsko skrytka pocztowa 27. 5063d

ZDJĘCIA na porcelanie nagrobkowe wykonuje „Foto-Elektro", F. Bernaś, Biała-Krakowska, ul. 11-go Listopada 25. (PAP) 4897d

DO SPRZEDANIA 1 wytaczarka nowa do cylindrów „Metalurgia", Katowice, Pocztowa 1. tel. 336-68. 4959d

POLEWY KOLOROWE na kafle oraz kształtki kamionkowe i szamotowe do grzejnictwa poleca: Jan Misiak, Warszawa, Jagiellońska 4/6. Żądać ofert i prób. 4962d

SIEDMIOTYGODNIOWE setery angielskie (Laveracki) sprzedam. Kraków, Dietla 54/7. 3495g

SAMOCHÓD osobowy „Adler Junior" rozmontowany kompletny sprzedam. Sosnowiec, tel. 630 25. 3497g

JADALNIE, sypialnie, kuchnie, tapczany, fotele, stoły, krzesła, meble biurowe poleca: Skład Mebli Katowice, Starowiejska 3. 3508g

„GESTETNER" Katowice, Kopernika 12. Sprzedaje powielacze i przybory. 3491g

MŁYŃSKIE maszyny, przybory wszelkiego rodzaju dostarcza firma Kanarek Kraków, Mazowiecka 35. 4927d

MOTOCYKL setka na chodzie. Motor ropny 15 Km. sprzedam. Wilchwy-Wodzisław, tel. 33. 3558g

KUCHENKI, imbryki, garczki, sterylizatory elektryczne wyrabia i poleca po cenach fabrycznych firma „Technohigiena" Kraków, ul. Bracka 7, tel. 584-60. 5007d

SAMOCHÓD ciężarowy 5 ton MAN. — Diesel na chodzie do sprzedania. Wiadomość Polanica - Zdrój, pl. Wojska Polskiego 13, Miejskie Zakłady Użyt. Publicznej. (PAP 5041d

Mieszkania

MIESZKANIE 3 pokojowe z komfortem w śródmieściu Sosnowca zamienię na podobne w Katowicach. Koszty remontu zwrócę. Zgłoszenia Katowice, Raciborska 3, Sekretariat. 3547g

MIESZKANIE dla lekarza, rzemieślnika, adwokata, 4 pokoje i kuchnia w Katowicach, 3 Maja, zamienię na spokojną dzielnicę. Oferty Czytelnik Katowice. „3576". 3535g

Pokoje

POKOJU umeblowanego w Katowicach za wysokim wynagrodzeniem poszukuje samotny kupiec. Oferty: Czytelnik Katowice pod „3582". 3571g

INŻYNIER samotny poszukuje pokoju umeblowanego w Gliwicach okolica Kościuszki, Klasztorna. Pożądany telefon. Zgłoszenia telefon 25-41. 3595g

Lokale handlowe

PIEKARNIĘ cukierniczą kupię lub wydzierżawię. Oferty Czytelnik Kłodzko, dla „Mistrza warszawskiego". 5043d

SKLEP spożywczy kompletnie urządzony, sprzedam. Wiadomość Dzien. Zachodni Wałbrzych pod „Egzystencja". 5028d

RESTAURACJĘ w Białej Krak. odstąpię z powodu wyjazdu. Wiadomość Czytelnik Bielsko pod „Restauracja". 5059d

SKLEPU poszukuję w Gliwicach, Zwycięstwa — Rynek. Zgłoszenia Czytelnik Gliwice pod „2006". 3594g

KSIĘGOWOŚCI z przebitkową, jednolity plan kont wyucza do całkowitej pewności bilansowej Katowice Krakowska 8/2. 3072g

KURSY handlowe, księgowości, stenografii — Izby Przemysłowo - Handlowej w Katowicach, Szafranka nr 5 (przecznica Francuskiej). Wpisy kandydatów codziennie od godz. 8,30 do 17,30. 3303g

„KORESPONDENCYJNE KURSY KSIĘGOWOŚCI. Informacje Lublin, skrytka poczt. 105". 4963d

Poszukiwania

PAJĘCKI JAN, sierżant Wojska Polskiego, który przebywał w Katowicach w miesiącu V, VI, VII, w 1945 r., który miał rodzinę w Mrozachproszony jest o podanie swego adresu dla Wacława Derby, Katowice, ul. Warszawska 9. Sprawa bardzo ważna. 3459g

POSZUKUJĘ Iwdokiw Ilica Kiewaluka oraz synową Kiewaluk Marię, z domu Kudreńska, córkę Franciszkę. Ktoby wiedział coś o ich losie proszony powiadomić matkę Ilczyszyn Teresę na adres Przyłęk 86, poczta Bardo p. Ząbkowice woj. Wrocław. 5064d

KACZMARKA Ludwika więźnia politycznego poszukuje Stary Władysław, Nysa, 1 Maja 14. 5016d

ATŁACHOWICZ Jakub poszukuje Atłachowicza Pawła, ostatnio zamieszkały w Czymieżyńcach, powiat Przemyślany. Wiadomość proszę kierować na adres: Głuszyce, Górnośląska 8, m. 2, pow. Wałbrzych. 5023d

Unieważnienia

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację PKP nr 384106 na nazwisko Labus Ludwik, Opatowice. 5034d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę ewakuacyjną ze Lwowa, metrykę urodz i ślubu oraz inne dokumenty osobiste wydane na nazwisko Podlasiewicz Józefa, zamieszk. Bytom. Chrobrego 10. 3524g

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, kartę rozpoznawczą, kartę rejestracyjną RKU Nowy Sącz, prawo jazdy, odcinek zameldowania, zwolnienie M. O. Znalazca proszony o wysłanie dokumentów na adres: Michalik Stanisław Solice - Zdrój, Amerykańska 6. 5019d

UNIEWAŻNIAM skradzione zaświadcz. obyw. polskiego nr 13112 na nazwisko Sznurawa Bronisława, Bytom, Kopalniana 2. 3527g

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, dowód tożsamości nr 9047, metrykę urodzenia, legitymację wojskową, odcinek zameldowania, zaświadczenie z PUR na nazwisko Tessar Tadeusz, Unisław Śl. 50. 5022d

UNIEWAŻNIAM zgubione tymczasowe zaświadczenie tożsamości na nazwisko Rozman Luba, Wałbrzych. 5021d

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację osobistą wystawioną przez Urząd Miejski w Ostrowie Wlkp., legitymację Cechów Fotografów województwa poznańskiego na nazwisko Jadwiga [illegible] zam. w Ostrowie Wlkp. 5031d

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację kolejową nr. 328912 na nazwisko Kawala Urszula, Kluczborek. 5039d

UNIEWAŻNIAM skradzione zaświadcz. obyw. polskiego nr 30678. May Agnieszka, Bytom, Św. Kingi 8. 3561g

UNIEWAŻNIAM zgubioną książkę wojskową na nazwisko Kamieniecki Jan, Baborów, Głubczycka 20. 5037d

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rozpoznawczą Nowicka Kazimiera, Prudnik, Grunwaldzka 65. 5036d

UNIEWAŻNIAM skradzioną legitymację kolejową nr 330716, zaświadczenie szczepienia na nazwisko Fołoczna Anna, Kamienica 394. 5054d

UNIEWAŻNIAM skradzione zaświadczenie deklaracji wierności Starostwa w Bielsku, listę narodową nr 3, Brandys Elza, Bielsko, Leona Laski 6. 5055d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RKU. Żywiec. Naglik Kazimierz Dankowice 3, pow. Biała. 5062d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RKU. Żywiec. Glondys Eugeniusz zam. Czaniec 19. 5057d

UNIEWAŻNIAM skradzioną książkę wojskową RKU Wadowice, świadectwo przemysłowe, zaświadcz. odznaki Grunwaldu, 20 rachunków zakupu towarów. Bizoń Stanisław, Andrychów, Krakowska 340. 5058d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RKU. Bielsko, zwolnienie z M. O. kartę rowerową nr 1614139, niem. kartę pracy, świadectwo ukończenia szkoły powsz. i zawodowej oraz inne dokumenty na nazwisko Martynia Ignacy, Mesznа 66, Biała. 5059d

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację osobistą wystawioną przez Urząd Miejski w Ostrowie Wlkp., legitymację Cechów Fotografów województwa poznańskiego na nazwisko Jadwiga [illegible] zam. w Ostrowie Wlkp. 5031d

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację kolejową nr. 328912 na nazwisko Kawala Urszula, Kluczborek. 5039d

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację Związków Zawodowych i Filmu Polsk. Szala Aleksadner, zamieszk. Bielsko, Sobieskiego 23. 5056d

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty dowód osobisty zaśw. RKU., książeczkę artystyczną wydane na nazwisko Szrobka Zygmunt. 5010d

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód kolejowy, kwit z pralni chemicznej na futerko wydane na nazwisko Owczarczak Stanisława, Jelenia Góra, Wincentego Pola 1d. 5011d

UNIEWAŻNIAM zgubione zaśw. repatriacyjne, zaśw. na bagaż, dowód osobisty, wydane na nazwisko Majewski Józef. 5012d

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę samochodową nr B 79494 wydana przez Urząd Samochodowy Wrocław na nazwisko Rymer Genowefa 5013d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę repatriacyjną, odcinek zameldowania wydane na nazwisko Młodzieniak Ewa. 5014d

UNIEWAŻNIAM zgubione wszystkie dokumenty na nazwisko Gawroński Stefan Tarn. Góry (Opatowice). 5035d

Różne

STRZYKAWKI „Record", naprawa — szybko — solidnie. Zamiejscowym poczta. „Pantechnika", Warszawa, Bracka 16. 4900d

OSTRZEGAM iż ob. Mrowczyński Henryk zam. we Wrocławiu, ul. Kośniarska40, nie jest moim wspólnikiem i niema upoważnienia do występowania i zawierania antrakcji handlowych w imieniu Firmy Sklep Żelazno-Galanteryjny w Konstantynowie k. Łodzi, Plac Kościuszki 12, właściciel firmy Teodor Paluszkiewicz. 5000d

POLSKI ZWIĄZEK ZACHODNI w Bielsku wzywa wszystkie osoby, które wiedzą cokolwiek o szkodliwej działalności podczas okupacji wymienionych poniżej osób: Władysł. Ant. Ondrzejka z firmy Körner, Stanisława Ondrzejka, Władrzeja Ondrzejka i Antoniego Ondrzejka, o zgłoszenie się w P. Z. Z. w Bielsku, Daszyńskiego 4. (PAP) 5042d

KUŚNIERZ A. Sokołowski, Katowice, Mickiewicza 2, lub Rynek 1: Wykonuje wszelkie prace z zakresu kuśnierstwa fasony najnowsze, robota solidna i punktualna. 5044d

KUŚNIERZ „Bolesław" Katowice, Pierackiego 13/15 II piętro, wykonuje wszelkie roboty kuśnierskie solidnie, tanio, punktualnie. fasony wykwintne. 5045d

RADIOTECHNIK naprawia wszelkie aparaty, duży wybór lamp. Katowice, Mikołowska 17, tel. 335-82. 5048d

FORTEPIANY, Pianina stroi, naprawia Fr. Wojtkowiak, Katowice, Słowackiego 12. 5049d

ZA DŁUGI mojej córki Hildy Janoschka, która uciekła z domu, nie odpowiadam. Augustyn Janoschka. 3592g

Zawód odpowiedni dla kobiety

Pielęgniarki w służbie chorych

Znajdujemy się w okresie, w którym młode dziewczęta ukończyły szkoły ogólnokształcące, otrzymały małą, wzgl. dużą maturę i stają wobec zagadnienia obrania sobie zawodu, aby w sposób właściwy i odpowiedni pokierować swą przyszłością. Trzeba przede wszystkim zdać sobie sprawę z wrodzonych skłonności, uzdolnień, nastawień psychicznych i uczuciowych, które to czynniki stanowią o takim czy innym powołaniu.

Zawodów dla kobiety jest dużo odpowiednich, a jednym z najbardziej kobiecych i w sposób szczególny odpowiadającym jej naturze jest pielęgniarstwo.

Mało stosunkowo osób zdaje sobie sprawę z rozwoju i szerokiego zasięgu nowoczesnego pielęgniarstwa, którego działy odpowiadają poszczególnym gałęziom współczesnej medycyny i rozwijają się równomiernie do postępów lecznictwa.

Wiemy dobrze wszyscy, jakie zadania spełnia biała postać pielęgniarki, pochylająca się nad łóżkiem szpitalnym, spokojna i opanowana, biorąca czynny i czujny udział w walce, jaką stacza organizm chorego z atakującą go chorobę, spełniająca odpowiedzialne zadanie instrumentariuszki czy narkotyzerki w sali operacyjnej, delikatną ręką opatrującą rany. Mniej natomiast przez ogół jest zrozumiana i doceniana praca pielęgniarek społecznych-higienistek, czynnych jako opiekunki zdrowia w akcji zapobiegania chorobom i walki z chorobami społecznymi, jako krzewicielki, propagatorki i popularyzatorki higieny wśród społeczeństwa. Mają one do spełnienia ogromne zadanie dźwignięcia tych dziedzin, bardzo jeszcze u nas zaniedbanych, na wyższy poziom a praca ta jest równocześnie działalnością cywilizacyjną, o znaczeniu ogólnym.

Pominąć nie można zadań, spełnianych przez pielęgniarki, zatrudnione w żłóbkach i sierocińcach, gdzie czuwają nad dziećmi matek pracujących poza domem, a dziecku pozbawionemu domu rodzinego starają się zastąpić opiekę matczyną.

Dla osób z podejściem pedagogicznym i upodobaniem do studiów, otwiera się w pielęgniarstwie szerokie pole działania w szkolnictwie zawodowym pielęgniarskim. Kursy dokształcające, udostępnione po ukończeniu szkoły pielęgniarstwa oraz stypendia na wyjazd za granicę, w celu zapoznania się z metodami stosowanymi w pielęgniarstwie innych krajów — sposobią do tych zadań.

W zawodzie pielęgniarskim nie ma bezrobocia, bo w dalszym ciągu brak u nas dostatecznej liczby pielęgniarek potrzebnych do racjonalnej i skutecznej działalności lecznictwa. Na przykład w ubezpieczalniach społecznych, które roztaczają opiekę nad stanem zdrowia wielomilionowych rzesz pracowniczych, obok braku sił lekarskich odczuwa się również niedostateczny napływ fachowego personelu pomocniczo-lekarskiego. Wśród ogółu wzrasta zrozumienie dla odpowiedzialnej pracy pielęgniarek, w miarę tego podnosi się pozycja społeczna.

Dąży się też wytrwale do stworzenia pielęgniarkom warunków materialnych, odpowiadających w pełni ich przygotowaniu do zawodu i wkładanym w pracę wysiłkom.

Pielęgniarstwo jest zawodem dla kobiet inteligentnych, gdyż tylko wykształcona kobieta może sprostać zadaniom, stawianym w stosunku do pielęgniarek.

Pielęgniarstwo jest pracą o wysokiej wartości społecznej i jako zawód znajduje się na drodze do pełnego rozwoju zarówno za granicą jak na terenie naszego kraju.

Obecnie posiadamy w Polsce 12 szkół pielęgniarstwa, które zostały utworzone przez właściwe instytucje państwowe samorządowe i charytatywne. W jesieni br. zostaną uruchomione dwie dalsze szkoły pielęgniarstwa, powstające na terenie działalności Ubezpieczeń Społecznych a mianowicie: dwuletnia szkoła pielęgniarstwa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu oraz trzyletnia szkoła pielęgniarsko-położnicza Ubezpieczalni Społecznej w Katowicach, której absolwentki będą przygotowane do obu zawodów — pielęgniarskiego i położniczego.

Obydwie szkoły będą posiadały doskonałe warunki szkoleniowe i nowocześnie, wzorowo i higienicznie urządzone internaty, a praktyka uczennic będzie się odbywała przeważnie we własnych szpitalach. Nauka oraz mieszkanie i utrzymanie podczas pobytu w szkole są bezpłatne. Od kandydatek wymagane jest wykształcenie co najmniej ukończone 4 klasy gimnazjalne (mała matura).

Przy odbudowie zdrowia Narodu, osłabionego biologicznie przejściami lat klęski nie może zabraknąć rąk do pracy. Zwiększone kadry adeptek zawodu pielęgniarskiego będą w pracy codziennej wcielały w życie ideały humanitarne. Walka o zdrowie Narodu musi być wygrana!.

HUTA FERRUM — KATOWICE II

poszukuje:

inżyniera — mechanika

na stanowisko szefa Inspekcji Technicznej Kontroli

inżynierów i techników

do Wydziału Inwestycji

inżyniera i techników-konstruktorów

kalkulatorów akordowych

z praktyką warsztatową do Biura Produkcji i Planowania

młodych techników

na stanowisko zastępcy kierownika Działu Techn. Zaopatrzenia.

Poza tym poszukujemy:

instalatorów, tokarzy, formierzy, suwniczych, frezerów i wiertaczy

Warunki płacy w/g umowy zbiorowej, obowiązującej dla przemysłu hutniczego — Oferty lub osobiste zgłoszenia — do Wydziału Personalnego, Katowice II, Hutnicza nr 3. — Kandydaci winni przedstawić zaświadczenia z ostatniego miejsca pracy. (PAP) 3611

Kilka pracowników i pracownic

poszukujemy obeznanych z maszynową produkcją obuwia. — Zgłoszenia: **Katowice, ul. Zabrska 11.** 3626

Lustrzanka, Szkło, Porcelana, Fajans, Kryształy

itp. sprzedaje i przyjmuje wszelkie zamówienia, wysyła wagonowo: **Centr. Zbytu porcelany, fajansu i wyrobów szklanych. Państwowa Hurtownia nr 3, Wałbrzych, Czerwonej Armii 43.** Hurt! 3623 Hurt!

Obrady turystyczne

we Włoszech

RZYM. W Genui odbył się niedawno pierwszy powojenny włoski kongres turystyczny, który zgromadził ponad 500 uczestników. Na Kongresie podkreślono szczególnie konieczność rozwoju turystyki zagranicznej, odgrywającej nader poważną rolę we włoskim bilansie handlowym. W tym kierunku postanowiono zwiększyć odpowiednią propagandę poza granicami kraju oraz zwrócić się z apelem do prasy o intensywniejsze popieranie akcji turystycznej w samym społeczeństwie włoskim.

W zakrojonej na szeroką skalę akcji propagandowej ma współpracować radio w formie audycji turystycznych oraz film w postaci filmów krótkometrażowych o charakterze turystycznym, z częściowym przeznaczeniem zagranicę.

Na Kongresie zwrócono uwagę na konieczność walki z przerostami biurokratycznymi, hamującymi należyty rozwój turystyki. Delegaci wypowiedzieli się na rzecz uporządkowania spraw turystycznych na terenie administracji państwowej oraz utworzenia Urzędu i Rady Naczelnej do spraw turystyki. Duży nacisk położono wreszcie na odbudowę zniszczonego przemysłu hotelarsko-turystycznego i uzyskanie odpowiednich na to kredytów.

Sprawy Turystyki poruszono również na zjeździe Biur Ekonomicznych Odbudowy Włoch. W związku z tworzeniem Głównego Urzędu Turystycznego zaapelowano o powołanie doń przede wszystkim doświadczonych fachowców w tej dziedzinie, celem uniknięcia biurokratyzacji.

Wypowiedziano się na rzecz reorganizacji Narodowego Związku dla Przemysłu Turystycznego (ENIT) w kierunku zapewnienia mu autonomii na polu techniczno-wykonawczym. Sprawa pozyskania turystów cudzoziemców była jedną z naczelnych trosk zjazdu, który domagał się bardziej liberalnego traktowania cudzoziemców i większych ułatwień w uzyskiwaniu wiz, prawa dłuższych pobytów i zwolnienia od opłat podatkowych.

Oba zjazdy dowodzą, że Włochy postanowiły przystąpić do intensywnej akcji pozyskania turystów z innych krajów, pragnąc również i tą drogą zmniejszyć poważny deficyt w bilansie handlowym z zagranicą.

Z nowych wydawnictw

Tabela procentowa

W tych dniach pojawiła się na półkach księgarskich „PRAKTYCZNA TABELA PROCENTOWA", opracowana przez STEFANA SIEMIANOWSKIEGO, dyrektora Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu wrocławskiego.

Układ tabeli jest b. prosty i pozwala na odczytywanie wyników odsetek od liczb procentowych przy stawkach od ½% do 12% p. a. Zaznaczyć należy, że tabela opracowana jest starannie, precyzyjnie i nie ma żadnych błędów, co jest jej ogromną zaletą. Z tych względów tabela znajdzie niewątpliwie szerokie zastosowanie w instytucjach finansowych, przemyśle i handlu, gdzie odczuwa się brak tego rodzaju podręcznika.

Nadmienić wypada, że autor wydał już przed wojną cały szereg podręczników dla banków.

Słuchamy radia

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM POLSKIEGO RADIA Z UWZGLĘDNIENIEM AUDYCYJ LOKALNYCH ROZGŁOŚNI KATOWICKIEJ

Sobota 30 sierpnia

5,55 sygnał i zapowiedź stacji, 6,00 sygnał czasu i „Kiedy ranne wstają zorze", 6,05 gimnastyka, 6,15 dziennik, 6,30 muzyka, 6,50 zapowiedź programu na dzień bieżący, 6,57 sygnał czasu 7,00 muzyka, 7,15 wiadomości i przegląd prasy, 7,35 muzyka, 7,55 informacje ogólnopolskie, 8,05 skrzynka P. C. K., 8,15 koncert życzeń, 9,00 koncert reklamowy, 11,57 sygnał i hejnał, 12,04 zapowiedź programu, 12,06 wiadomości południowe, 12,10 „Melodie ludowe", 12,25 audycja dla wsi, 12,35 utwory wiolonczelowe, 13,00 „Z mikrofonem po kraju", 13,10 muzyka obiadowa, 14,00 Informacje Polski Południowej, 14,15 artykuł aktualny i komunikaty, 14,30 „Scena i ekran", 14,35 muzyka lekka, 15,00 muzyka taneczna, 15,20 audycja dla dzieci, 15,40 pieśni kompozytorów rosyjskich, 16,00 dziennik, 16,18 zapowiedź programu, 16,20 utwory skrzypcowe, 16,40 skrzynka techniczna, 16,50 pogadanka, 17,00 „Przy sobocie po robocie", 18,30 przemówienie wicewoje wody płk. Ziętka, przewodniczącego komitetu honorowego obchodu Tygodnia Ligi Lotniczej, 18,40 koncert życzeń, 18,58 zapowiedź programu, 19,00 „Tu mówi Śląsk", 19,15 „Nowe książki", 19,30 recital fortepianowy, 20,00 działalność Instytutu Bałtyckiego, 20,05 „Kobieta w świecie", 20,10 20,10 Audycja Komisji Opieki nad Zabytkami, 20,15 reportaż, 20,25 audycja słowno-muzyczna, 20,57 omówienie audycyj dnia jutrzejszego, 21,00 dziennik, 21,30 rezerwa muzyczna, 21,45 słuchowisko, 22,10 wiadomości sportowe, 22,15 koncert Orkiestry Tanecznej, 23,00 ostatnie wiadomości dziennika, 23,10 program na dzień następny, 23,20 muzyka taneczna, 23,50 zapowiedź programu, 23,55 wiadomości z ostatniej chwili, 24,00 zakończenie programu.

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA w Tarnowskich Górach

ogłasza

przetarg nieograniczony

na budowę gmachu administracyjnego Ubezpieczalni Społecznej — Oddział w Lublińcu na pomieszczenie biurowe.

Do wykonania będą następujące roboty:

1. Wykończeniowe murarskie
2. Sanitarno-wodociągowe
3. Szklarskie
4. Stolarskie
5. Instalacji elektrycznej
6. Instalacji centralnego ogrzewania
7. Malarskie

Wszelkie informacje i podkładki ofertowe na poszczególne roboty można otrzymać w Ubezpieczalni Społecznej w Tarnowskich Górach, ul. Armii Czerwonej 16, III piętro, pokój nr 69 — 72 — w czasie od godziny 10 — 12.

Oferty w zalakowanych kopertach bez znaku firmowego z napisem „Oferta na budowę gmachu administracyjnego" — należy składać w Ubezpieczalni Społecznej w Tarnowskich Górach, przy ul. Sienkiewicza nr 1, I piętro, pokój nr 12, do dnia 15 września 1947 r. godz. 12 w południe, w którym to czasie nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Do oferty należy dołączyć kwit depozytowy na wpłacone wadium w wysokości 2% sumy kosztorysu, które wpłacać można na konto Oddziału w P. K. O. Nr III — 4161 z zaznaczeniem na przekazie „Wadium do przetargu na budowę gmachu administracyjnego", lub w kasie Ubezpieczalni Społecznej w Tarnowskich Górach, ul. Sienkiewicza 1, I piętro pokój nr 15.

Ubezpieczalnia Społeczna w Tarn. Górach zastrzega sobie prawo wyboru dowolnego oferenta, ograniczenia robót lub unieważnienie przetargu całkowitego lub częściowego bez podania przyczyn i bez prawa jakiegokolwiek odszkodowania.

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA w Tarnowskich Górach

(PAP) 3613

ZARZĄD MIEJSKI MIASTA KATOWIC

ogłasza niniejszym

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na budowę ustępu publicznego podziemnego w Katowicach na terenie Rynku.

Formularze ofertowe nabyć można w biurze nr 606 Zarządu Miejskiego przy ul. Młyńskiej 4. Termin złożenia ofert dnia **5 września 1947 r.** — Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu lub wolny wybór oferenta. Bliższe szczegóły: patrz skrzynka na przetargi w domu biurowym przy ul. Młyńskiej nr 4.

(—) Inżynier Arch. T. Łobos

Naczelnik Wydz. Budown. Miejskiego

(PAP) 3645

„WALCOWNIA RENARD" W SOSNOWCU

kupi POMPĘ ssąco-tłoczącą

wirnikową, wydajności 500 m³/godz.

Zdolność ciśnienia wody do wysokości 30 m Napęd indywidualny. Motor na prąd zmienny 220 — 280 Volt.

Oferty prosimy kierować: Walcownia Renard, Sosnowiec, Niwecka nr 1. (PAP) 3617

SPORT

Dobre wyniki pływaków

na akademickich mistrzostwach świata

PARYŻ. W akademickich mistrzostwach świata, w zawodach piłkarskich do półfinałów weszły następujące drużyny: Francja, Luksemburg, Egipt i Holandia. W pierwszym półfinale grać będzie Francja z Luksemburgiem, w drugim — Holandia z Egiptem.

W zawodach szermierczych w szpadzie, w pierwszej rundzie Włochy pokonały Luksemburg 15:1, Czechosłowacja zwyciężyła Holandię 15:4. W drugiej rundzie Włochy wygrały z Czechosłowacją 15:1, a Francja zwyciężyła Luksemburg 9:2. W trzeciej rundzie Czechosłowacja wygrała z Luksemburgiem 11:4, a Francja — Holandia 16:0.

W konkurencjach kobiecych we florecie wyniki były następujące: Francja—Austria 10:6, Włochy—Czechosłowacja 8:8, Francja—Czechosłowacja 13:2, Austria—Włochy 10:6.

W koszykówce w trzeciej rundzie Czechosłowacja pokonała Belgię 46:22 (17:8) i zakwalifikowała się do finału. Francja pokonała Węgry 34:21 (20:14).

W zawodach pływackich finał biegu na 1.500 m. st. dow. wygrał Węgier Kristof Somhegi w czasie 21:19,4, 2) Mac Donald (Szkocja) — 21'26,3, 3) Fourcad (Francja) 22:18,3.

W finale biegu dla kobiet na 100 mtr. st. dow. zwyciężyła Riach (Szkocja) w czasie 1:10, 2) Litomerichy (Węgry) 1:12,8, 3) Muhro (Szkocja) 1:13,9.

Bieg na 200 m. st. klas. wygrała Szekely (Węgry) w czasie 3:05,1, 2) Riach (Szkocja) 3:19,8, 3) Mossinger (Austria) 3:20,3.

Finał biegu na 400 m. st. dow. zakończył się zwycięstwem Węgra Kadasa w czasie 5:02,2, 2) Donald (Szkocja) 5:16,8, 3) Dudnik (Czechosłowacja) 5:20,8.

Sztafetę męską 3×100 m. st. zmien. wygrały Węgry w czasie 3:23,8, 2) Czechosłowacja — 3:31,8, 3) Anglia, 4) Francja.

W skokach dowolnych z trampoliny zwyciężył Egipcjanin Ali Kamal, zdobywając 97,20 pkt., 2) Hidwegi (Węgry) 95,94 pkt., 3) Allam 90,24 pkt.

*

W konkurencjach lekkoatletycznych kobiet przedbiegi do biegów na 80 m. przez płotki dały następujące wyniki: I przedbieg: Games (Finlandia) 12,4 sek., 2) Fleury (Francja) 12,5 sek., 3) Wiener (Austfia) 12,6 sek., II przedbieg: 1) Franto (Włochy) 12,5 sek., 2) Couramet (Francja) 12,5 sek., 3) Pacio (Austria) 12,9 sek.

W przedbiegu na 1.500 m. Czechosłowak Zatopek uzyskał czas 3:50,2, kwalifikując się do finału. Przeciwnikami jego w finale będą: Brathel (Luksemburg), Garay (Węgry) Vomacka (Czech), Quilic (Francja), Astrand (Szwecja), Parker (Anglia), Seket (Węgry), Wilsson (Szwecja), Ostol (Belgia), Albret (Francja) i Friden (Luksemburg).

W szczypiorniaku Węgry pokonały Austrię 12:6, a Dania zwyciężyła Francję 13:8.

W piłce wodnej Węgry zwyciężyły Belgię 7:1 i Czechosłowacja pokonała Egipt 4:1.

Ćwierćfinały turnieju tenisowego przyniosły następujące wyniki: Senek (CSR) — Nogucs (Monaco) — 8:6, 6:2, 6:3, Soriboni (Włochy) — Keuls (Holandia) 6:1, 6:1, 6:1, Centonze (Włochy) — Thomas (Francja) 6:4, 8:6, 8:6, Matous (CSR) — Toniay (Węgry) 6:2, 6:3, 6:3.

Gdy pojedyńcze kobiet: Raffan (Szkocja) — Kermoeczy (Węgry) w. o. Peterdy (Węgry) — Wolf (Austria) 6:1, 6:1, Mandi (Włochy) — Eggersman (Holandia) 6:2, 4:6, 6:4.

Warszawa — Radom

w boksie

Warszawa. W dniu 31 bm., zamiast spotkania Warszawa — Pomorze WOZB nie chcąc robić konkurencji lekkoatletom (z punktu widzenia kasowego), mającym mecz w tym dniu z Pragą Czeską — postanowił zorganizować w Radomiu mecz z reprezentacją tamtejszą. Będzie to inauguracja tegorocznego sezonu bokserskiego.

Przewidziane jest zestawienie następujących par: w. musza: Słowik (W) — Sobczyk (R); w. kogucia: Kwieciński (W)— Przybytniewski (R); w. piórkowa: Małecki (W) — Sieradzan (R); w. lekka: Tomczyński (W) — Czortek (R); w. półśrednia: Żórawski (W) — Kosiński (R); w. średnia: Kosinow (W) — Wasiak (R); w. półciężka: Włostowski (W) — Krok (R); w. ciężka: Archacki (W) — Kotkowski (R).

Ponadto odbędą się trzy spotkania juniorów.

Przepłynięcie La Manche konkurencją olimpijską?

Londyn (Obsł. wł.). Fahny Attallah, pływak egipski który przygotowuje się do przepłynięcia kanału La Manche, zaproponował, aby igrzyska olimpijskie obejmowały i tę konkurencję.

Attallah oświadczył, że przepłynięcie kanału byłoby najlepszym sprawdzianem wytrzymałości pływackiej.

DROBIAZGI

* *Piłkarski związek brytyjski zgodził się na udział jeńców niemieckich w angielskich drużynach piłkarskich. Pierwszym Niemcem, który będzie grał w zespołach angielskich jest Herbert Berger z Lipska, który zasili barwy klubu z Durham, w której to okolicy Niemiec ten jest zatrudniony.*

* *Znany biegacz francuski Shorshe Mardel ustalił nowy rekord Francji w biegu na 500 m w czasie 1,03,4 min.*

* *W przyszłym miesiącu odbędą się w Londynie amatorskie mistrzostwa bokserskie Anglii, celem wyłonienia przyszłej ekipy bokserskiej, która będzie reprezentowała ten kraj na przyszłej Olimpiadzie w Londynie.*

Wyczyn radzieckiego lotnika

Skok z wysokości 13000 m

Moskwa. Słynny radziecki skoczek spadochronowy ppłk. Romaniuk osiągnął wysokość, której nie zna historia skoków spadochronowych. Romaniuk skoczył z wysokości 13.400 mtr. przy temperaturze powietrza minus 58 Celsiusza. Czas spadania trwał 21 minut.

Skoczek ten w ciągu 13 lat dokonał ok. 1.600 skoków spadochronowych, przelatując ogółem w powietrzu 3 miliony m.

W 1945 r., skoczek radziecki ustanowił światowy rekord w skoku z opóźnionym otwarciem spadochronu, skacząc z wysokości 13.108 mtr. Przelecjał on z zamkniętym spadochronem 12.141 mtr. 31 lipca rb. Romaniuk na czele grupy, złożonej z 7 skoczków, ustanowił rekord, międzynarodowy skoku zbiorowego z samolotu z wysokości 11.200 mtr.

Oprócz ppłk. Romaniuka, ZSRR posiada jeszcze 2-ch innych doskonałych skoczków, mających przez pewien czas rekord światowy. Są to: kpt. Gładkow i kpt. Pietkiewicz. Pierwszy skoczył z 12.240 mtr., drugi z 12.520 mtr.

Naczelny redaktor Stanisław Ziemba. Redakcja: Katowice, 3-go Maja 12, tel. 309-73, 305-73, 355-83, 311-84. — Dział ogłoszeń: Telefon 309-74. — Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności. — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Przyjmowanie stron między godziną 11 — 13 codziennie. — Wydawca: „CZYTELNIK" — Katowice, ulica 3-go Maja nr 12. Druk: Drukarnia Nr 9 Sp. Wyd. „Czytelnik". Katowice, 3 Maja nr 12. Tel. 310-50. R 22797